

21.02.2006

Eduskunta

Suuri valiokunta

Viite

Asia

**SUOMEN HALLITUKSEN TOIMINTA EU-TUOMIOISTUINASIOISSA JA VALVONTA-
ASIOISSA 1.1. - 31.12.2005**

Lähetämme oheisena tiedoksenne selvityksen Suomen hallituksen toiminnasta EY-tuomioistuimessa vireillä olleista asioista sekä komission Suomea kohtaan käynnistämistä valvontamenettelyistä ajalta 1.1. – 31.12.2005.

Osastopäällikkö

Irma Ertman

Yksikön päällikkö

Elisabeth Bygglin

LIITTEET

EU-tuomioistuinasiat-yksikön selvitys ajalta 1.1. - 31.12.2005 (54 sivua)

Erillinen sivu elektronisen version käsittelyyn:

Oikeudellinen osasto

OIK-06 Sirpa Heikkinen

Asiasanat	EU, TUOMIOISTUIMEN ENNAKKOPÄÄTÖS, KOMISSION VALVONTAMENETTELY, EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
Hoitaa	OIK-06
Hoitaa UE	
Koordinoi	
Tiedoksi	ALI-01; AVS-HAL; AVS-KEO; AVS-KPO; AVS-POL; EUR-01; EUR-02; EUR-12; HAL-01; KEO-01; KPO-01; OIK-01; OIK-02; OIK-03; OIK-05; POL-01; POL-02; PYMI-00; UKKMI-00; UMI; UMI-00; VKO-01; VNEUS; VSI; VSI-00 EUE; LUX AHVENANMAA; EDUSKUNNAN OIKEUSASIAMIES; EK; KHO; KTM; LVM; MMM; OKV; OM; OPM; PLM; PMI; SM; STM; TH; TM; TPK; VEROHALLITUS; VM; VNK; YM

ULKOASIAINMINISTERIÖ

Oikeudellinen osasto

EU-tuomioistuinasiat

Suomen hallituksen toimet Euroopan yhteisöjen tuomioistuimissa vireillä olevissa asioissa sekä komission Suomea vastaan käynnistämässä valvonta-asioissa ajalla 1.1.–31.12.2005

SISÄLLYS

1	YLEISTÄ.....	3
2	TUOMIOISTUINASIAT.....	4
2.1	ENNAKKORATKAISUASIAT	4
2.1.1	Tuomiot.....	5
2.1.2	Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset.....	14
2.1.3	Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat.....	18
2.2	SUOMEA VASTAAN NOSTETUT KANTEET.....	23
2.2.1	Tuomiot.....	23
2.2.2	Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat.....	26
2.3	SUOMEN NOSTAMAT KANTEET.....	29
2.3.1	Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat.....	29
2.4	VÄLIINTULOT	30
2.4.1	Tuomiot.....	30
2.4.2	Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset.....	35
2.4.3	Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat.....	37
3	VALVONTAMENETTELYT.....	42
3.1	VIRALLISET HUOMAUTUKSET	42
3.2	TÄYDENTÄVÄT VIRALLISET HUOMAUTUKSET.....	49
3.3	PERUSTELLUT LAUSUNNOT	49
4	NOTIFIKAATIOT.....	55

1 YLEISTÄ

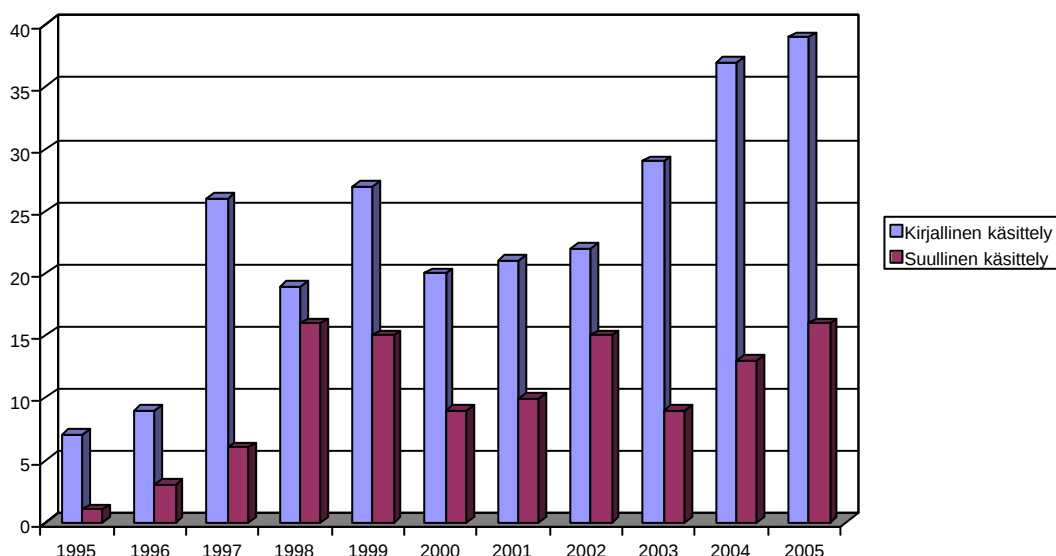
Euroopan yhteisöjen tuomioistuin tulkitsee ja kehittää yhteisön oikeusjärjestelmää merkittävällä tavalla. Myös tuomioistuimen rooli yhteisön oikeuden yhtenäisyyden takaajana on merkittävä laajentuneessa unionissa. Jäsenvaltion osallistuminen tuomioistuimessa vireillä oleviin prosesseihin myös niissä asioissa, joissa jäsenvaltio ei ole asianosainen, mahdollistaa aktiivisen vaikuttamisen tuomioistuinasioissa.

Kuluneen kauden aikana aloitti toimintansa uusi virkamiestuomioistuin. Virkamiestuomioistuimen perustaminen on merkittävä askel yhteisöjen tuomioistuinjärjestelmän uudistamisprosessissa. Virkamiestuomioistuin ratkaisee Euroopan unionin ja sen henkilöstön väliset riita-asiat. Aikaisemmin tämä toimivalta kuului Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle. Virkamiestuomioistuimessa on seitsemän tuomaria, joista yksi on suomalainen Heikki Kanninen.

Tämän kertomuksen tarkoituksena on tehdä selkoa Suomen hallituksen toimista yhteisöjen tuomioistuimissa vireillä olevissa asioissa. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa vireillä olevien asioiden lisäksi tässä kertomuksessa käydään läpi ne valvontamenettelyt, jotka komissio on kertomuskauden aikana käynnistänyt tai joita se on jatkanut perustellulla lausunnolla. Osa valvontamenettelyistä on johtanut tarpeeseen muuttaa Suomen lainsäädäntöä tai täällä noudatettua käytäntöä.

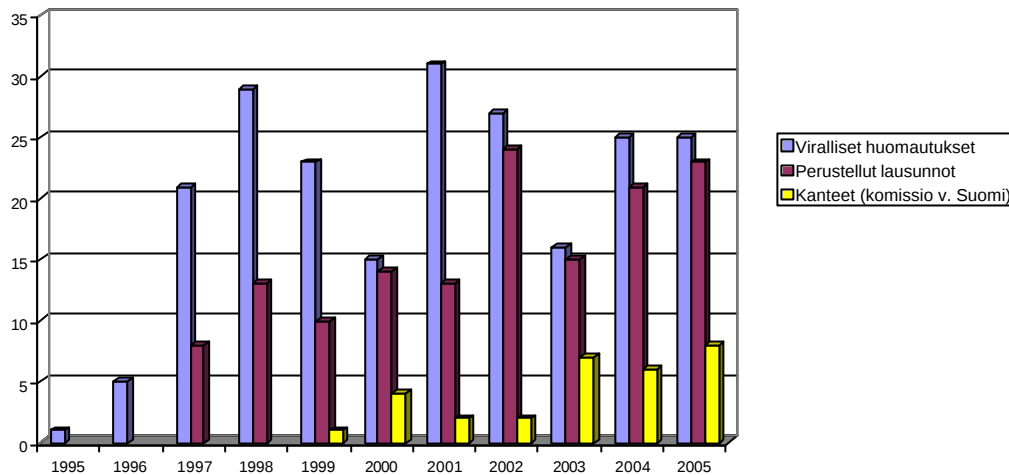
Seuraavasta taulukosta ilmenee Suomen osallistuminen tuomioistuinasioihin Suomen EU-jäsenyyden alusta vuoteen 2005 saakka. Kertomuskautena Suomi osallistui usean Suomen kannalta erittäin merkittävän asian käsittelyyn yhteisöjen tuomioistuimissa. Myös lukumääräisesti Suomen osallistuminen oli aktiivista.

Tuomioistuintapaukset 1995 - 2005

Kuten seuraavasta taulukosta ilmenee, myös valvonta-asioita oli kertomuskautena verrattain runsaasti. Niin virallisia huomautuksia ja perusteltuja lausuntoja kuin kanteitakin Suomi sai useita.

Valvontamenettelyt ja kanteet 1995 - 2005

Suomen asiamiehenä yhteisöjen tuomioistuimessa on toiminut EU-tuomioistuinasioiden johtaja Tuula Pynnä sijaisenaan lainsäädäntöneuvos Alice Guimaraes-Purokoski. Loppuvuodesta EU-tuomioistuinasioiden johtajana on toiminut Elisabeth Bygglin. Tuomioistuin- ja valvonta-asioita koskevat Suomen kannat on käsitelty EU-asioiden komiteassa, sen alaisissa jaostoissa ja EU-ministerivaliokunnassa. Suomen hallituksen kannanotot on valmisteltu ulkoasianministeriön johdolla toimivissa eri ministeriöiden edustajista koostuvissa työryhmissä.

Jäljempänä on lyhyesti selostettu kertomuskautena esillä olleet tuomioistuin- ja valvonta-asiat sekä Suomea koskevat tuomiot ja julkisasiamiesten ratkaisuehdotukset. Uusimmat tuomiot ja julkisasiamiesten ratkaisuehdotukset ovat nähtävissä internet-osoitteessa <http://curia.eu.int/fi/content/juris/index.htm>.

2 TUOMIOISTUINASIAT

2.1 ENNAKKORATKAISUASIAT

Seuraavassa jaksossa esitellään ne EY 234 artiklaan perustuvat ennakkoratkaisuasiat, joiden käsittelyyn yhteisöjen tuomioistuimessa Suomi on osallistunut ja joissa on kertomuskautena annettu tuomio tai julkisasiamiehen ratkaisuehdotus. Tämän jälkeen käydään läpi ne ennakkoratkaisuasiat, joissa ei vielä ole annettu tuomiota tai julkisasiamiehen ratkaisuehdotusta, mutta joiden käsittelyyn Suomi on kertomuskautena osallistunut.

2.1.1 Tuomiot

1. Asia C-17/03, *Vereniging voor Energie, Milieu en Water ym. vastaan Directeur van de Dienst uitvoering en toezicht energie*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: EY 86 artiklan 2 kohta (yritykset, jotka tuottavat yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja) – Sähkölirektiivi 96/92/EY – Maan rajan ylittävää sähkön kuljetuskapasiteettia koskeva etusija

Asian käsittely: Hollantilaisen tuomioistuimen esittämä ennakkoratkaisukysymys koskee EY 86 artiklan 2 kohtaa, jossa sallitaan yhteisön kilpailusäännöistä poikkeaminen niiden yritysten osalta, joiden erityistehtävänä on tuottaa yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja. Tuomioistuin kysyy, onko kansallinen säännöstö, jossa erityistehtävänsä menettäneelle yritykselle annetaan kymmeneksi vuodeksi etusija osaan valtion rajan ylittävästä sähkön kuljetuskapasiteetista, yhteisön oikeuden mukainen. Lisäksi se haluaa tietää, onko kyseinen lainsäädäntö ristiriidassa sähkölirektiivissä olevan syrjintäkiellon kanssa.

Suomen esittämissä kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissa (12.5.2003 ja 29.6.2004) katsottiin, että kilpailusäännöksistä poikkeaminen sen jälkeen, kun EY 86 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut erityistehtävät ovat päättyneet, ei lähtökohtaisesti ole mahdollista. Alankomaiden säännöstössä asetettu etusija on kuitenkin yhteisön oikeuden mukainen. Siirtymäkausijärjestelyjä tarvitaan oikeusvarmuuden turvaamiseksi ja jottei markkinoiden avaamisvaiheessa ilmene ylimääräisiä markkinahäiriöitä. Säännöstö ei pidemmällä aikavälillä vaikuta kaupan tavalla, joka on ristiriidassa yhteisön etujen kanssa. Alankomaiden säännöstö ei myöskään ole syrjintäkiellon vastainen. Sillä turvataan sähkön vakaa saatavuus ja hinta, kun kuljetuskapasiteetti on rajallinen.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Stix-Hacklin* 28.10.2004 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 7.6.2005 antamassaan tuomiossa Suomen kannan vastaisesti, että Alankomaiden säännöstössä annettu etusija on sähkölirektiivin mukaisen syrjimättömyysvelvoitteen vastainen.

2. Asia C-26/03, *Stadt Halle, RPL Recyclingpark Lochau GmbH ja Arbeitsgemeinschaft Thermische Restabfall- und Energieverwertungsanlage TREA Leuna*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Muutoksenhakumenettelydirektiivi 89/665/ETY – Julkiset hankinnat – *In house* -hankinnat

Asian käsittely: Saksalainen tuomioistuin kysyy, edellytetäänkö muutoksenhakudirektiivissä, että muutosta on voitava hakea myös hankintaviranomaisen päätökseen tietyn hankinnan kuulumisesta hankintadirektiivien soveltamisalaan. Toiseksi kysytään, millä edellytyksin sopimuskumppania voidaan pitää hankintaviranomaisen liikeyrityksenä, jolta tehtyyn hankintaan ei sovelleta hankintamenettelyjä. Kyseisessä tapauksessa liikeyrityksen omisti hankintayksikön ohella pienellä osuudella yksityinen taho.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (9.6.2003), että velvoite muutoksenhakukeinojen turvaamisesta ulottuu myös hankintayksiköiden päätöksiin olla soveltamatta hankintadirektiivien menettelysääntöjä. Muutoin hankintayksikkö voisi kiertää vastuunsa jättämällä hankinnan kilpailuttamatta. Hankintadirektiivin soveltumista ei pitäisi ratkaista pelkästään sillä perusteella, että yksityisellä yrityksellä on yhtiöoikeudellinen osuus

sopimuskumppaniyhtiöstä. Ratkaisevaa on se, että hankintayksikkö käyttää tosiasiallista määräysvaltaa yksityiseen sopimuskumppaniinsa nähden.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Stix-Hackl* 23.9.2004 antama ratkaisuehdotus oli Suomen linjan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 11.1.2005 antamassaan tuomiossa, että velvollisuus varmistaa tehokas ja nopea muutoksenhakumahdollisuus koskee myös päätöstä siitä, kuuluuko tietty hankinta direktiivin soveltamisalaan. Hankintamenettelyjä on sovellettava aina tilanteessa, jossa hankintaviranomaisella on tarkoitus tehdä rahallista vastiketta vastaan sopimus siitä oikeudellisesti erillisen yhtiön kanssa, jossa se on osakkaana. Tuomio oli osittain Suomen linjan mukainen.

3. Asia C-209/03, *Dany Bidar*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: EY 17 ja EY 18 artikla (unionin kansalaisuus) – EY 12 artikla (kansalaisuuteen perustuvan syrjinnän kieltö) – Oikeus opiskeluvaltion opintotukeen

Asian käsittely: Iso-Britanniassa sijaitseva tuomioistuin on esittänyt ennakkoratkaisupyyntö unionin kansalaisuutta ja syrjinnän kieltöä koskevien perustamissopimuksen määräysten tulkinnasta. Tuomioistuimen mukaan on epäselvää, onko toisen jäsenvaltion kansalaisella näiden määräysten nojalla oikeus saada vastaanottavan valtion opintotukea, kun hän on tullut valtioon opiskelutarkoituksessa.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (28.11.2003), että pelkkä opintojen aloittaminen vastaanottavassa jäsenvaltiossa ei merkitse, että opiskelijalla on oikeus opintotukeen. Jäsenvaltio rikkoo yhteisön oikeutta vain, jos opintotuki evätään opiskelijalta, jolla on ennen opintojen aloittamista ollut kiinteä yhteys opiskeluvaltion yhteiskuntaan. Tätä tukee myös opiskelijoiden oleskeluoikeudesta annettu direktiivi 93/96/ETY.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Geelhoedin* 11.11.2004 antama ratkaisuehdotus oli Suomen linjan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 15.3.2005 antamassaan tuomiossa että henkilöllä voi EY 12 artiklan nojalla olla oikeus opintotukeen. Tuomio oli tältä osin Suomen kannan vastainen. Jäsenvaltio voi kuitenkin edellyttää, että tuenhakija on jossain määrin integroitunut opiskeluvaltion yhteiskuntaan. Tuomio vastasi pääosin Suomen kantaa.

4. Asia C-228/03, *The Gillette Company ja Gillette Group Finland Oy vastaan LA-Laboratories Ltd Oy*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Tavaramerkkidirektiivi 89/104/ETY – Viittaus toisen tavaramerkkiin – Varaosat ja lisätarvikkeet – Hyvän liiketavan mukaisuus

Asian käsittely: Suomen KKO on esittänyt ennakkoratkaisupyyntöä käsiteltävänä olevassa asiassa, joka koskee tavaramerkin loukkausta. KKO pyrkii selvittämään, millä edellytyksillä viittaus toisen tavaramerkkiin on sallittua. KKO kysyy, onko tavaramerkkidirektiivissä erikseen mainituilla varaosilla ja lisätarvikkeilla tässä suhteessa erilainen asema.

Suomi totesi kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissaan (8.9.2003 ja 21.10.2004), että toisen tavaramerkkiin, tavaroihin tai palveluihin saa viitata hyvän liiketavan mukaisesti, jos viittaaminen on tarpeellista. Lisätarvikkeen tai varaosan osalta tarve viitata toisen tuotteeseen tavarankäyttötarkoituksen osoittamiseksi on yleensä suurempi kuin päätuotteen kohdalla. Arvioinnissa on otettava huomioon myös se, kenelle tuotetta markkinoidaan, viittauksen tarpeellisuus sekä viittaustapa.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Tizzano* 9.12.2004 antama ratkaisuehdotus oli Suomen linjan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 17.3.2005 antamassaan tuomiossa Suomen linjan mukaisesti, että toisen tavaramerkkiin viittaaminen on hyväksyttävää, jos se on tarpeen tavarankäyttötarkoituksen osoittamiseksi ja tehdään hyvää liiketapaa noudattaen.

5. Asia C-231/03, *Consortio Aziende Metano - CO.NA.ME vastaan Comune di Cingia De'Botti ym.*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: EY 43 artikla (sijoittautumisoikeus) – EY 49 artikla (palveluiden tarjoamisen vapaus) – EY 81 artikla (kilpailumääräykset) – Julkinen palveluhankinta – Sidoshankinta

Asian käsittely: Italialainen tuomioistuin kysyy, onko yhteisön oikeuden vastaista, että kaasunjakelua koskeva julkinen palveluhankintasopimus tehdään tarjouskilpailumenettelyä toimittamatta sellaisen yrityksen kanssa, jonka osakekannasta asianomainen kunta omistaa vain vähäisen osan.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (15.9.2003), että tällaisessa tilanteessa muiden jäsenvaltioiden kaasunjakelualalla toimivien yhtiöiden mahdollisuus tarjota kyseisiä palveluita on rajoittunut yhteisön oikeuden vastaisesti.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Stix-Hacklin* 12.4.2005 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 21.7.2005 antamassaan tuomiossa, että yhteisön oikeuden vastaista on, mikäli sopimusten tekemisessä ei noudateta sellaisia avoimuuden asettamia vaatimuksia, jotka erityisesti mahdollistavat sen, että toisessa jäsenvaltiossa sijaitseva yritys voi saada kyseistä sopimusta koskevia tietoja ennen sopimuksen tekemistä ja voi halutessaan ilmaista kiinnostuksensa sopimuksen tekemiseen. Tuomio vastasi Suomen kantaa.

6. Asia C-245/03, *Société de droit néerlandais Merck, Sharp et Dohme B.V. vastaan Belgia*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Lääkkeiden hintadirektiivi 89/105/ETY – Lääkevalmisteen sairausvakuutuskorvattavuutta koskeva määräaika – Määräajan ylittymisen seuraukset

Asian käsittely: Belgialainen tuomioistuin on pyytänyt ennakkoratkaisua lääkkeiden hintadirektiivin mukaisesta lääkevalmisteen sairausvakuutusvakuutusvakuutta koskevasta määräajasta. Tuomioistuin kysyy, onko kyseinen määräaika ehdoton vai viitteellinen ja mitä seurauksia määräajan ylittymisellä on.

Suomi katsoi kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissaan (31.10.2003 ja 14.7.2004), että kyse on ehdottomasta määräajasta. Tulkintaa tukevat oikeusvarmuuden periaate sekä direktiivin sanamuodot. Määräajan ylittyminen voi

aiheuttaa jäsenvaltiolle esimerkiksi vahingonkorvausvelvollisuuden, mutta se ei voi johtaa siihen, että lääke tulisi automaattisesti sisällyttää sairausvakuutusjärjestelmästä korvattavaksi.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Tizzano* 30.9.2004 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 20.1.2005 antamassaan tuomiossa Suomen kannan mukaisesti, että direktiivin määräaika on ehdoton ja että määräajan ylittyminen ei voi johtaa siihen, että lääke tulee sisällyttää sairausvakuutusjärjestelmästä korvattavaksi.

7. Asia C-296/03, *GlaxoSmithKline vastaan Belgia*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Lääkkeiden hintadirektiivi 89/105/ETY – Lääkevalmisteen sairausvakuutuskorvattavuutta koskeva määräaika – Määräajassa tehdyn päätöksen kumoaminen

Asian käsittely: Belgialainen tuomioistuin on pyytänyt ennakkoratkaisua lääkkeiden hintadirektiivin mukaisesta lääkevalmisteen sairausvakuutuskorvattavuutta koskevasta määräajasta. Kansallinen tuomioistuin haluaa tietää, onko direktiivin mukainen määräaika ehdoton siten, että sen päättymisen estää päätöksen tekemisen silloinkin, kun ensimmäinen, määräajassa tehty päätös on kumottu.

Suomi katsoi suullisissa huomautuksissaan (14.7.2004), että kyse on ehdottomasta määräajasta, jonka kuluessa hakijalla on oikeus saada päätös hakemuksesta, jolla se on pyytänyt lääkkeen sisällyttämistä sairausvakuutusjärjestelmästä korvattavaksi. Määräajassa tehdyn päätöksen kumoaminen johtaa siihen, että viranomaisen, jonka päätettäväksi asia palautetaan, tulee voida käsitellä asia kokonaisuudessaan uudestaan ja antaa asiassa uusi riittävään selvitykseen ja asianmukaisiin perusteluihin nojautuva päätös.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Tizzano* 30.9.2004 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 20.1.2005 antamassaan tuomiossa Suomen kannan mukaisesti, että direktiivin määräaika on ehdoton ja että direktiivissä ei säännellä määräajassa tehdyn päätöksen kumoamisen vaikutuksia, vaan nämä on määritettävä kansallisessa lainsäädännössä.

8. Asia C-376/03, *D vastaan Inspecteur van de Belastingdienst / Particulieren / Ondernemingen Buitenland*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: EY 56 artikla (pääomien vapaa liikkuvuus) – Välitön verotus – Bilateraaliset verosopimukset – Oikeudenkäyntikulujen korvaaminen – Korvauksen yläraja

Asian käsittely: Alankomaalainen tuomioistuin kysyy, onko yhteisön oikeuden vastaista se, että kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn kahdenvälisen sopimuksen määräys, ja määräyksestä seuraavat veroedut, ei koske kyseisen sopimuksen ulkopuolisen jäsenvaltion asukasta. Lisäksi se kysyy, onko kansallinen oikeudenkäyntikulusääntely, jonka mukaan kuluista korvataan ainoastaan osa silloin, kun tuomioistuin toteaa kansalaisen eduksi jäsenvaltion rikkoneen yhteisön oikeutta, yhteisön oikeuden vastainen.

Suomi vastasi kirjallisissa huomautuksissaan (29.12.2003) ensimmäiseen kysymykseen kieltävästi. Verosopimus on aina neuvotteluasemasta muodostunut tasapainoinen kokonaisuus, eikä yksittäisiä artikloja voida irrottaa

kokonaisuudesta vaarantamatta sopimuksella luodun järjestelmän johdonmukaisuutta. Ylärajan asettaminen oikeudenkäyntikulujen korvaamiselle ei ole yhteisön oikeuden vastaista. Kulujen rajoittamisella pyritään parantamaan oikeusvarmuutta ja alentamaan kynnystä ryhtyä oikeudenkäyntiin.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Ruiz-Jarabo Colomerin* 26.10.2004 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 5.7.2005 antamassaan tuomiossa, yhteisön oikeuden vastaista ei ole asiassa esillä olevan kaltaisessa tapauksessa se, että tietyn kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehdyn kahdenvälisen sopimuksen määräys ei koske kyseisen sopimuksen ulkopuolisen jäsenvaltion asukasta. Tuomio oli Suomen kannan mukainen. Kuluja koskevaan kysymykseen ei ollut tarpeen vastata tässä tapauksessa.

9. Asia C-412/03, *Hotel Scandic Gåsabäck*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Kuudes arvonlisäverodirektiivi 77/388/ETY – Omaan käyttöön otettujen tavaroiden ja palveluiden arvonlisäverotus

Asian käsittely: Ruotsalainen tuomioistuin on pyytänyt ennakkoratkaisua omaan käyttöön otettujen tavaroiden ja palveluiden arvonlisäverotuksesta. Tuomioistuin kysyy, estääkö kuudes alv-direktiivi alihintaan tapahtuvan tavaroiden tai palveluiden luovutuksen katsomisen alv-direktiivin mukaiseksi omaan käyttöön otoksi.

Suomi katsoi suullisissa huomautuksissaan (21.10.2004), että kuudes alv-direktiivi ei estä alihintaan tapahtuvan tavaroiden tai palveluiden luovutuksen katsomista direktiivin mukaiseksi omaan käyttöön otoksi. Edellytyksenä on, että maksetun vastikkeen määrä alittaa huomattavasti tavaroiden käyvän markkinahinnan eikä alennukselle ole liiketoiminnallisia perusteita. Tulkintaa tukee kulutuksen yhdenmukaisen verotuksen periaate, verotuksen neutraalisuus sekä kuudennen alv-direktiivin tarkoitus.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Ruiz-Jarabo Colomerin* 23.11.2004 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 20.1.2005 antamassaan tuomiossa Suomen kannan vastaisesti, että kuudes alv-direktiivi estää alihintaan tapahtuvan tavaroiden tai palveluiden luovutuksen katsomisen direktiivin mukaiseksi omaan käyttöön otoksi.

10. Asia C-443/03, *Götz Leffler vastaan de vennootschap naar Duits recht Berlin Chemie AG*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Asetus (EY) N:o 1348/2000 oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta – Tiedoksiannettavan asiakirjan kieltä koskeva edellytys – Vastaanottamisesta kieltäytymisen oikeusvaikutus

Asian käsittely: Alankomaalainen tuomioistuin kysyy, onko asiakirjan lähettäneen mahdollista oikaista kieleen liittyvä mahdollinen virhe. Tiedoksiantoasetuksen mukaan vastaanottaja voi kieltäytyä vastaanottamasta tiedoksianto, ellei asiakirjan kieltä koskevaa edellytystä ole noudatettu. Tuomioistuin kysyy yhtäältä, seuraako kieltäytymisestä tiedoksiannon pätemättömyys, mikäli oikaisumahdollisuutta ei ole ja toisaalta missä ajassa ja millä tavalla käänös on saatettava vastaanottajan tietoon, jos oikaiseminen on mahdollista.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (30.1.2004), että ne oikeudelliset seuraukset, joita kieltäytymisestä vastaanottamasta asiakirjoja niissä käytetyn kielen vuoksi voi aiheutua, ratkaistaan kansallisen lainsäädännön nojalla. Kansallinen tuomioistuin ratkaisee myös kysymykset siitä, tulisiko tapahtunut virhe pyrkiä oikaisemaan, vai onko tiedoksianto heti pidettävä pätemättömänä. Jos kieltä koskenut virhe oikaistaan, tulee uuden tiedoksiannon tapahtua tiedoksiantoasetuksen säännösten mukaisesti.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Stix-Hacklin* ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 8.11.2005 antamassaan tuomiossa, että jos asiakirjan vastaanottaja kieltäytyy ottamasta vastaan asiakirjaa sillä perusteella, että sitä ei ole laadittu oikealla kielellä, lähettäjällä on mahdollisuus korjata asia lähettämällä pyydetty käännös säädettyjen menettelytapojen mukaisesti ja viipymättä. Niiden ongelmien ratkaisemiseksi, jotka liittyvät tapaan, jolla käännöksen puute korjataan, ja joista ei säädetä asetuksessa N:o 1348/2000, kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on soveltaa kansallista prosessioikeuttaan huolehtien siitä, että asetuksen tehokas oikeusvaikutus taataan asetuksen tavoitetta noudattaen. Tuomio on pääosin Suomen kannan mukainen.

11. Asia C-446/03, *Marks & Spencer plc* vastaan *David Halsey (HM Inspector of taxes)*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: EY 43 artikla (sijoittautumisoikeus) – Konsernin sisäinen tappiontasaus

Asian käsittely: Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitseva tuomioistuin tiedustelee, rajoittaako kansallinen lainsäädäntö, jonka mukaan emoyhtiö voi vähentää kotimaisen tytäryhtiön tappion omasta tulostaan, mutta ei ulkomaisen tytäryhtiön tappiota, sijoittautumisvapauden käyttöä. Mikäli vastaus kysymykseen on myöntävä, tuomioistuin kysyy, onko rajoitus yhteisön oikeuden mukaan perusteltu.

Suomi katsoi kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissaan (9.2.2004 ja 1.2.2005), että lainsäädäntö ei rajoita sijoittautumisvapauden käyttöä. Emoyhtiön kotipaikkavaltiossa oleva tytäryhtiö ja toiseen jäsenvaltioon sijoittautunut tytäryhtiö ovat eri asemassa. Joka tapauksessa järjestelmä on perusteltu verojärjestelmän johdonmukaisuuden ylläpitämisen vuoksi.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Poiares Maduron* 7.4.2005 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 13.12.2005 antamassaan tuomiossa, että kyseinen kansallinen lainsäädäntö ei ole sijoittautumisvapauden vastainen. Sijoittautumisvapauden vastaista on kuitenkin evätä tappioiden vähentäminen silloin, kun ulkomainen tytäryhtiö on käyttänyt loppuun asuinpaikkavaltionsa tappioiden huomioon ottamista koskevat mahdollisuudet aiempien verovuosien osalta eikä tytäryhtiö itse tai kolmas voi ottaa tappioita huomioon asuinpaikkavaltiossaan tulevien verovuosien aikana. Tuomio oli pääosin Suomen linjan mukainen.

12. Asia C-537/03, *Candolin ym. vastaan Vahinkovakuutusyhtiö Pohjola ja Ruokoranta*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Toinen liikennevakuutusdirektiivi 84/5/ETY – Kolmas liikennevakuutusdirektiivi 90/232/ETY – Pakollinen liikennevakuutus – Matkustajalle maksettavan korvauksen alentaminen tai epäminen oman myötävaikutuksen johdosta

Asian käsittely: Suomen KKO haluaa ennakkoratkaisupyyntönsä tietää, onko yhteisön liikennevakuutusdirektiivien vastaista vähentää liikenneonnettomuuden johdosta ajoneuvon matkustajalle maksettavia korvauksia tai evätä ne tilanteessa, jossa kuljettaja on ollut päihtynyt ja matkustaja on mennyt ajoneuvon tästä tietoisena.

Suomi katsoi kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissaan (23.4.2004 ja 19.1.2005), että vahinkoa kärsineen oman myötävaikutuksen huomioiminen korvauksen sovittelu- ja alentamisperusteena on yleinen vahingonkorvausoikeudellinen periaate, jota liikennevakuutusdirektiivit eivät koske. Sen soveltaminen kussakin yksittäistapauksessa kuuluu toimivaltaiselle kansalliselle tuomioistuimelle.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Geelhoedin* 10.3.2005 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 30.6.2005 antamassaan tuomiossa, että sellainen kansallinen lainsäädäntö, jossa sallitaan evätä matkustajan oikeus saada korvausta pakollisesta liikennevakuutuksesta tai rajoittaa sitä suhteettomasti myötävaikutuksen perusteella, on liikennevakuutusdirektiivien vastainen. Vahingonkärsineelle tulevaa korvausta voidaan kuitenkin rajoittaa poikkeuksellisissa oloissa tapauskohtaisen arvion perusteella. Tuomio oli osittain Suomen kannan mukainen.

13. Asia C-543/03, *Christine Dodl ja Petra Oberhollenzer vastaan Tiroler Gebietskrankenkasse*

Ennakkoratkaisupyyntönsä kohde: Sosiaaliturva-asetus (ETY) N:o 1408/71 – Toisessa jäsenvaltiossa asuvan työntekijän oikeus perhe-etuuteen – Lasten kotihoidon tuki – Toimivaltainen valtio

Asian käsittely: Itävaltalainen tuomioistuin on pyytänyt ennakkoratkaisua sosiaaliturva-asetuksen tulkinnasta tilanteessa, jossa henkilö työskentelee yhdessä jäsenvaltiossa ja asuu toisessa jäsenvaltiossa. Tuomioistuin kysyy, kuuluvatko asetuksen soveltamisalaan henkilöt, joiden työsuhde on voimassa, mutta työsuhteeseen ei sisälly työnteko- tai palkanmaksuvelvoitetta taikka pakollista sosiaalivakuutusta. Toiseksi kysytään, onko työskentelyvaltio toimivaltainen suorittamaan etuuden, jos henkilöt tai heidän perheenjäsenensä eivät ole asuneet kyseisen valtion alueella.

Suomen kirjallisissa huomautuksissa (16.4.2004) katsottiin, että kansallisen tuomioistuimen tarkoittamat henkilöt kuuluvat sosiaaliturva-asetuksen soveltamisalaan. Kahden jäsenvaltion lainsäädännön negatiivinen konflikti ei voi johtaa siihen, että henkilöt jäävät asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle. Työskentelyvaltio on toimivaltainen suorittamaan etuuksia riippumatta siitä, asuvatko henkilöt sen alueella. Asumista koskeva edellytys on sallittu vain, jos henkilöön sovelletaan asuinvaltion lainsäädäntöä.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Geelhoedin* 24.2.2005 antama ratkaisuehdotus oli osittain Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 7.6.2005 antamassaan tuomiossa Suomen kannan mukaisesti, että kyseiset henkilöt kuuluvat sosiaaliturva-asetuksen soveltamisalaan ja Suomen kannan vastaisesti, että asuinvaltio on toimivaltainen suorittamaan etuuksia. Tuomioistuimen mukaan asuinvaltiolla on toimivalta poikkeuksellisesti silloin, kun asuinvaltion ja työskentelyvaltion lainsäädännössä säädetyt oikeudet ovat päällekkäisiä

14. Asia C-8/04, *Bujara*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Välitön verotus – Jäsenvaltioiden väliset kahdenväliset verosopimukset – Suosituimmuuskohtelu (most favoured nation)

Asian käsittely: Alankomaalainen tuomioistuin kysyy, onko kahdenkeskisten verosopimusten perusteella neuvotellut edut annettava kaikille EU-kansalaisille riippumatta verovelvollisen asuinvaltion kanssa tehdyn verosopimuksen sisällöstä.

Suomen kirjallisissa huomautuksissa (30.4.2004) katsottiin, ettei jäsenvaltiolla ole velvollisuutta myöntää muiden jäsenvaltioiden asukkaille veroetuja, joista on sovittu tietyn jäsenvaltion kanssa tehdyssä kahdenvälisessä verosopimuksessa. Eri jäsenvaltioissa asuvat eivät erilaisista verosopimuksista johtuen ole rinnasteisissa tilanteissa. Velvollisuus myöntää yhden verosopimuksen perusteella etuja kaikkien jäsenvaltioiden asukkaille vaarantaisi verosopimusten tekemisen kaksinkertaisen verotuksen poistamiseksi.

Määräys: *Yhteisöjen tuomioistuimen neljännen jaoston presidentti* on 15.12.2005 antamallaan määräyksellä poistanut asian rekisteristä.

15. Asia C-9/04, *Geharo B.V.*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Lelujen turvallisuutta koskeva direktiivi 88/378/ETY – Kadmiumia koskeva direktiivi 91/338/ETY – Lelut ja ympäristövaaralliset aineet

Asian käsittely: Alankomaalainen tuomioistuin kysyy, sovelletaanko leluihin vain leludirektiivin mukaista kadmiumia koskevaa rajoitusta vai tuleeeko niihin soveltaa myös kadmiumdirektiivin mukaista rajoitusta tuotteiden kadmiumpitoisuudelle.

Suomen esittämissä kirjallisissa huomautuksissa (6.5.2004) todettiin, että leluihin on sovellettava sekä lelu- että kadmiumdirektiivin mukaisia kadmiumia koskevia vaatimuksia, koska direktiivit eroavat toisistaan huomattavasti sekä soveltamisalan että niissä olevan sääntelyn osalta. Leludirektiivissä myös edellytetään, että lelujen tulee kemiallisten ominaisuuksiensa osalta täyttää myös muussa yhteisön lainsäädännössä asetetut edellytykset.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Légerin* ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 6.10.2005 antamassaan tuomiossa, että kadmiumdirektiivissä säädettyt rajoitukset soveltuvat myös leludirektiivissä tarkoitettuihin leluihin. Tuomio oli Suomen kannan mukainen.

16. Asia C-40/04, *Yonemoto*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: EY 28 ja 30 artikla (tavaroiden vapaa liikkuvuus) – Konedirektiivi 98/37/ETY – Maahantuojaan vastuu laitteen vaatimustenmukaisuudesta

Asian käsittely: Suomen KKO:n ennakkoratkaisupyyntö koskee työturvallisuuslaissa maahantuojalle asetettua vastuuta koneen turvallisuudesta. KKO haluaa tietää, minkälaisia velvollisuuksia kansallisessa lainsäädännössä voidaan asettaa CE-vaatimuksenmukaisuusmerkinnällä varustetun koneen maahantuojalle koneen turvallisuudesta, kun otetaan huomioon EY 28 ja 30 artikla sekä konedirektiivin määräykset. KKO kysyy myös, ovatko Suomen työturvallisuuslain säännökset tältä osin yhteisön oikeuden mukaisia.

Suomen kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissa (1.6.2004 ja 13.1.2005) katsottiin, että Suomen lainsäädäntö on yhteisön oikeuden mukainen. Jäsenvaltio voi asettaa CE-merkinnällä varustetun koneen jakeluketjuun kuuluville tiettyjä velvollisuuksia koneen turvallisuuden suhteen varmistaakseen sen, että markkinoille ei saateta säännöstenvastaisia laitteita. Jakelijan velvollisuuksien laajuutta ja menettelyn moitittavuutta arvioitaessa merkitystä on sillä, millainen puute laitetta rasittaa. Mikäli konetta rasittava puute on ilmeinen taikka jakelija on ollut tai hänen olisi pitänyt huolellisesti toimien olla tietoinen puutteesta, laiminlyöntiä on pidettävä vakavampana.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Geelhoedin* 10.3.2005 antama ratkaisuehdotus oli pääosin Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 8.9.2005 antamassaan tuomiossa, että kansalliset säännökset, joiden mukaan jakelijan on huolehdittava koneen vaatimustenmukaisuudesta, ovat konedirektiivin vastaisia. Jakelijan vastuu voi kuitenkin tietyin edellytyksin syntyä, jos jakelija tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää, ettei kone ollut vaatimustenmukainen. Tuomio oli pääosin Suomen kannan mukainen.

17. Yhdistetyt asiat C-151/04 ja C-152/04, *Nadin & Nadin-Lux ym.*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Vapaa liikkuvuus – Toisessa jäsenvaltiossa rekisteröity työsuhdeajoneuvo – Rekisteröintivelvollisuus käyttäjän asuinmaassa

Asian käsittely: Belgialainen tuomioistuin kysyy, voiko jäsenvaltio velvoittaa alueellaan vakinaisesti asuvan työntekijän rekisteröimään maassa toisessa jäsenvaltiossa jo rekisteröidyn ajoneuvon, joka kuuluu jälkimmäisessä jäsenvaltiossa olevalle työnantajalle, johon työntekijä on työsopimussuhteessa sekä samanaikaisesti osakkeen omistajan, hallituksen jäsenen tai muun sellaisen henkilön asemassa.

Suomen kirjallisissa ja suullisissa (6.7.2004 ja 24.2.2005) huomautuksissa vastattiin kysymykseen myöntävästi edellytyksin, että työntekijä käyttää ajoneuvoa asuinvaltiossa muissa kuin tilapäisluonteisissa työtehtävissä. Pääsääntö on, että ajoneuvot rekisteröidään ja verotetaan niiden kuljettajan vakituudessa asuinvaltiossa.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Jacobsin* 26.5.2005 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 15.12.2005 antamassaan tuomiossa, että jäsenvaltio voi velvoittaa maassa asuvan itsenäisen ammatinharjoittajan rekisteröimään siellä ajoneuvon, jonka toiseen jäsenvaltioon sijoittautunut yhtiö on antanut hänen käyttöönsä, kun ajoneuvoa käytetään vakinaisesti lähinnä asuinvaltiossa. Tuomio oli pääosin Suomen kannan mukainen.

18. Asia C-279/04, *Steffen Ryborg*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: EY 39 artikla (työvoiman vapaa liikkuvuus) – EY 49 artikla (palvelujen vapaa liikkuvuus) – Toisessa jäsenvaltiossa rekisteröity työsuhdeajoneuvo – Rekisteröintivelvollisuus asuinmaassa

Asian käsittely: Tanskalainen tuomioistuin on tehnyt ennakkoratkaisupyyntö, joka koskee Tanskan rekisteröintilainsäädäntöä sellaisten työsuhdeajoneuvojen osalta, jotka on rekisteröity toisessa jäsenvaltiossa. Tuomioistuin kysyy, ovatko perustamissopimuksen määräykset esteenä sille, että työntekijän asuinvaltiossa vaaditaan rajanaapurissa olevalle työnantajalle kuuluvan työsuhdeauton rekisteröimistä, kun kyseessä on ajoneuvo, jota työntekijä käyttää työssään ja vapaa-ajallaan sekä asuin- että työskentelyvaltiossaan.

Suomen kirjallisissa huomautuksissa (12.10.2004) katsottiin, että yhteisön oikeus ei ole esteenä tällaiselle lainsäädännölle, jos työntekijä käyttää ajoneuvoa asuinvaltiossa muissa kuin tilapäisluonteisissa työtehtävissä. Koska kysymystä siitä, mikä valtio on toimivaltainen vaatimaan ajoneuvojen rekisteröintiä ei ole yhdenmukaistettu yhteisössä, jäsenvaltiot voivat jakaa toimivallan vapaasti keskenään. Asuinvaltioperiaate on selkeä ja yksiselitteinen perusta rekisteröinti- ja verotusvallan jaolle.

Määräys: *Yhteisöjen tuomioistuimen neljännen jaoston presidentti* on 15.12.2005 antamallaan määräyksellä poistanut asian rekisteristä.

2.1.2 Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset

1. Asia C-286/03, *Silvia Hosse vastaan Land Salzburg*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohte:** EY 17 artikla (unionin kansalaisuus) – EY 12 artikla (kansalaisuuteen perustuvan syrjinnän kielto) – Työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta annettu asetus N:o 1612/68 – Rajatyöntekijän ja hänen perheenjäsenensä oikeus työntekevaltion huoltoavustukseen

Asian käsittely: Itävaltalainen tuomioistuin tiedustelee, onko kansallinen asuinpaikkaedellytys, joka estää rajatyöntekijää tai hänen perheenjäsentään viemästä maasta vammaisille suunnattua huoltoavustusta, yhteisön oikeuden vastainen.

Suomi vastasi kirjallisissa huomautuksissaan (29.10.2003) kysymykseen kieltävästi. Rajatyöntekijällä tai hänen perheenjäsenellään ei ole oikeutta etuuteen, koska tarvittava yhteys etuuden ja siirtotyöläisen työntekijäaseman välillä puuttuu. Koska syrjimättömyyden periaate on nimenomaisesti pantu täytäntöön asetuksessa N:o 1612/68, myöskään syrjintäkieltoa ja unionin kansalaisuutta koskevia säännöksiä ei ole rikottu.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Kokott* katsoi 20.10.2005 antamassaan ratkaisuehdotuksessa Suomen kannan vastaisesti, että asuinpaikkaedellytys on ristiriidassa asetuksen N:o 1612/68 kanssa. Tästä syystä EY 12 ja EY 17 artiklan soveltuvuutta ei ole tarpeellista tarkastella. Tältä osin ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

2. Asia C-470/03, *A.G.M.-COS.MET s.r.l.*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohte:** EY 28 ja EY 30 artikla (tavaroiden vapaa liikkuvuus) – Konedirektiivi 98/37/EY – Jäsenvaltion vahingonkorvausvastuu – Kansallisen vahingonkorvauslain edellytykset

Asian käsittely: Tampereen käräjäoikeudessa vireillä olevassa asiassa yhtiö, joka valmistaa ja markkinoi autonostimia, vaatii vahingonkorvausta valtiolta ja eräältä valtion virkamieheltä virkamiehen julkisesta menettelystä aiheutuneesta taloudellisesta vahingosta. Käräjäoikeus kysyy mm., voidaanko nostinta pitää konedirektiivin turvallisuusvaatimusten vastaisena, kun laitteen kuormituslaskelmia ei ole tehty standardin mukaisesti epäedullisimmalle kuormitusasennolle. Lisäksi se kysyy mm., voiko yksittäisen virkamiehen julkinen esiintyminen muodostaa EY 28 ja 30 artiklan vastaisen esteen tavaroiden vapaalle liikkuvuudelle ja synnyttääkö tämä vahingonkorvausvastuun valtiolle tai ko. virkamiehelle.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (26.3.2004), että konetta ei voida pitää konedirektiivin olennaisten turvallisuusvaatimusten vastaisena ainoastaan sillä perusteella, että konedirektiivissä olevaa standardia ei ole noudatettu. Tavaroiden vapaan liikkuvuuden osalta puolestaan ratkaisevaa on valtion menettely kokonaisuudessaan. Yhteisön oikeuden mukainen vastuu kohdistuu jäsenvaltioon, eikä yhteisön oikeudesta voida johtaa yksittäisen virkamiehen vahingonkorvausvastuuta. Suomen lainsäädäntö täyttää tältä osin yhteisön oikeuden asettamat vaatimukset.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Kokott* katsoi 17.11.2005 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että kyseisen kaltaiset nostimet täyttävät konedirektiivin turvallisuusvaatimukset vain, kun niillä kyetään kannattelemaan ajoneuvoja molemmissa ajosuunnissa suurimpaan sallittuun kuormaan saakka tai kun tehokkain suojatoimenpitein ainakin estetään tehokkaasti mahdolliset virhe- ja ylikuormitukset. Yhteisön oikeudesta ei voi johtaa yksittäisen virkamiehen vahingonkorvausvastuuta. Valtio on vahingonkorvausvastuussa, jos virkamiehen toimintaa on pidettävä jäsenvaltion toimintana. Lausuntoja on pidettävä valtion lausuntoina, jos lausuntojen muodon ja olosuhteiden perusteella vastaanottajalle muodostuu vaikutelma valtion virallisista julkilausumista.

3. Asia C-184/04, *Uudenkaupungin kaupunki vastaan Lounais-Suomen verovirasto*

Ennakkoratkaisupyyntö: Kuudes arvonlisäverodirektiivi 77/388/ETY – Kiinteistön käyttöoikeuden luovutuksesta verovelvolliseksi hakeutuneelle säädetty vähennysoikeuden edellytykset

Asian käsittely: KHO:n esittämä ennakkoratkaisupyyntö koskee kiinteistön käyttöoikeuden luovutuksesta verovelvolliseksi hakeutuneelle säädettyjä vähennysoikeuden edellytyksiä. Suomen arvonlisäverolain mukaan tällainen verovelvollinen saa vähentää ennen hakemuksen tekemistä hankkimiinsa uudisrakentamis- ja perusparannusinvestointeihin sisältyvän arvonlisäveron vain, jos on hakeutunut verovelvolliseksi kuuden kuukauden kuluessa kiinteistön käyttöönotosta. Muulloin ei vähennysten oikaisu verovelvollisen hyväksi ole mahdollista. Kansallinen tuomioistuin kysyy, onko vähennys tällaisessa tilanteessa kuitenkin kuudennen alv-direktiivin oikaisusääntöjen nojalla mahdollinen.

Suomen esittämissä kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissa (27.8.2004 ja 22.6.2005) katsottiin, että direktiivin oikaisumenettely on jäsenvaltioille valinnainen, koska se on vaihtoehtoinen Suomessa sovellettavan oman käytön verotuksen kanssa. Joka tapauksessa direktiivissä annetaan jäsenvaltiolle tietyin edellytyksin mahdollisuus olla soveltamatta artiklan säännöksiä. Direktiivissä annetaan jäsenvaltiolle oikeus säilyttää kaikki ne vähennysrajoitukset, joita ne sovelsivat direktiivin voimaan tullessa. Suomen lainsäädännössä on kyse tällaisesta rajoituksesta.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Stix-Hackl* katsoi 15.9.2005 antamassaan ratkaisuehdotuksessa Suomen kannan vastaisesti, ettei direktiiviä voida tulkita siten, että verovelvollisille verotuksen valintaoikeuden kiinteistön käytön osalta antava jäsenvaltio saisi kokonaan evätä kiinteistöinvestoinneista ennen hakemuksen esittämistä maksetun arvonlisäveron vähennysoikeuden, mikäli hakemusta ei esitetä kuuden kuukauden kuluessa kiinteistön käyttöönotosta.

4. Asia C-234/04, *Rosmarie Kapferer vastaan Schland & Schick GmbH*

Ennakkoratkaisupyyntö: EY 10 artikla (lojaliteettivelvoite) – Yleisen tuomioistuimen lainvoimainen ratkaisu – Velvollisuus tutkia uudelleen lainvoimainen päätös

Asian käsittely: Itävaltalainen tuomioistuin tiedustele, onko kansallisella tuomioistuimella lojaliteettivelvoitteen nojalla velvollisuus tutkia uudelleen yhteisön oikeuden vastaiseksi myöhemmin osoittautunut lainvoimainen päätös. Se kysyy myös, millaisia edellytyksiä tälle menettelylle voidaan asettaa.

Suomen esittämissä kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissa (15.10.2004 ja 8.9.2005) katsottiin, että EY 10 artikla velvoittaa jäsenvaltiot tutkimaan kansallisen menettelynsä puitteissa yhteisön oikeuden vastaisen lainvoiman saaneen ratkaisun uudestaan. Jäsenvaltiot voivat päättää yhteisön oikeuteen perustuvia vaateita koskevista prosessisäännöistään, kunhan ne eivät ole syrjiviä kansalliseen oikeuteen perustuviin vaateisiin nähden eivätkä tee vetoamista yhteisön oikeuteen suhteettoman vaikeaksi. Lainvoimaisten tuomioiden uudelleenkäsittelyn soveltamisalan on välttämättä oltava rajoitettu oikeusvarmuuden periaatteen turvaamiseksi.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Tizzano* katsoi 10.11.2005 antamassaan ratkaisuehdotuksessa pääosin Suomen kannan mukaisesti, ettei yhteisön oikeudessa edellytetä, että kansallisen tuomioistuimen on tutkittava uudelleen ja kumottava oikeusvoimaiseksi tullut tuomioistuimen päätös, jos se osoittautuu yhteisön oikeuden vastaiseksi.

5. Asia C-341/04, *Eurofoods*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Maksukyvyttömän yrityksen maksukyvyttömyysmenettely – Maksukyvyttömyysmenettelyn aloittaminen – Pääintressien keskus

Asian käsittely: Irlantilainen tuomioistuin kysyy, missä jäsenvaltiossa maksukyvyttömyysmenettely on aloitettava silloin, kun emo- ja tytäryhtiö sijaitsevat eri jäsenvaltioissa.

Suomen kirjallisissa ja suullisissa (3.12.2004 ja 12.7.2005) huomautuksissa katsottiin, että yksinomainen toimivalta päämenettelyn aloittamiseen on sen jäsenvaltion tuomioistuimella, jossa velallisen pääintressien keskus sijaitsee. Se on pääsääntöisesti siinä jäsenvaltiossa, jossa yrityksen sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee, jollei muuta näytetä. Konsernitilanteessa on ratkaisevaa, että tytäryhtiö hallinnoi intressejään kolmansien osapuolten tiedettävissä olevalla tavalla jäsenvaltiossa, jossa sen sääntömääräinen kotipaikka sijaitsee.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Jacobsin* 27.9.2005 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

6. Asia C-372/04, *The Queen, Yvonne Wattsin hakemuksesta vastaan Bedford Primary Care Trust ja Secretary of State for Health*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Sairaanhoidon saaminen toisessa jäsenvaltiossa julkisen terveydenhuoltojärjestelmän kustannuksella - Palvelujen vapaa liikkuvuus - Sosiaaliturva-asetus N:o 1408/71

Asian käsittely: Yhdistyneen kuningaskunnan tuomioistuin kysyy, onko Yhdistyneessä kuningaskunnassa vakinaisesti asuvilla henkilöillä EY 49 artiklan nojalla oikeus saada sairaalahoitoa muissa jäsenvaltioissa kansallisen terveydenhuoltojärjestelmän (NHS) kustannuksella ja voiko jäsenvaltio asettaa tämän oikeuden edellytykseksi sen, että asianomainen henkilö on saanut ennakkoluvan NHS:ltä.

Suomi vastasi kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissaan (7.1.2005 ja 4.10.2005) ensimmäiseen kysymykseen kieltävästi. Sairaanhoidon antaminen NHS:n laitoksissa ei ole palvelun tarjoamista. Hoidon tuottaa julkinen terveydenhuoltojärjestelmä, eikä siitä makseta todellista vastiketta. Oikeutta hoitoon toisessa jäsenvaltiossa on

arvioitava yksinomaan sosiaaliturva-asetuksen 22 artiklan perusteella. Tässä artikkelissa määritellään jäsenvaltion harkintavallan rajat ennakkoluvan myöntämiselle. Hoitoon pääsyä koskevat jonotusjärjestelmät voidaan ottaa harkinnassa huomioon edellyttäen, että potilaan hoidon tarve ja terveydentilan muutokset otetaan huomioon.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Geelhoed* katsoi 15.12.2005 antamassaan ratkaisuehdotuksessa vastoin Suomen kantaa, että henkilöillä on oikeus saada sairaalahoitoa toisessa jäsenvaltiossa NHS:n kustannuksella EY 49 artiklan nojalla. Ennakkolupaa voidaan kuitenkin edellyttää. Lupaharkinnassa on sallittua ottaa huomioon myös odotusajat ja hoidon kliininen priorisointi edellytyksin, että potilaan hoitotarve otetaan riittävästi huomioon, eikä hoitojonoilla estetä kiireellistä hoitoa toisessa jäsenvaltiossa. Tältä osin ratkaisuehdotus oli pääosin Suomen kannan mukainen.

7. Asia C-431/04, *Massachusetts Institute of Technology*

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Lääkkeiden lisäsuojatodistuksia koskeva asetus - Lääkkeen vaikuttavien aineiden yhdistelmä

Asian käsittely: Saksalainen tuomioistuin haluaa tietää, voidaanko lääkkeen lisäsuojatodistus myöntää, kun lääkkeen toinen ainesosa on välttämätön lääkkeen toimintamekanismin kannalta, mutta sillä ei ole yksinään lääkkeellistä vaikutusta. Asiassa on ratkaisevaa, mikä sisältö on annettava asetuksen (ETY) N:o 1768/92 1 artiklan b alakohdassa käytetylle käsitteelle "lääkkeen vaikuttavien aineiden yhdistelmä".

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (14.1.2005), että asetuksen 1 artiklan b alakohdassa käytetyllä käsitteellä "lääkkeen vaikuttavien aineiden yhdistelmä" ei edellytetä, että kukin yhdistelmän ainesosa on lääkkeellisesti vaikuttava. Käsitteeseen sisältyvät myös yhdistelmät, joissa ainesosa, jolla ei ole lääkkeellistä vaikutusta, muuttaa oleellisesti lääkkeellisesti vaikuttavan ainesosan tehovaikutusta.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Légerin* 24.11.2005 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

8. Asia C-473/04, *Plumex vastaan Young Sports*

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Tiedoksiantoasetus (EY) N:o 1348/2000 – Tiedoksiantotapojen välinen hierarkia – Määräajan laskeminen

Asian käsittely: Belgialainen tuomioistuin kysyy, onko yhteisön tiedoksiantoasetusta tulkittava siten, että viranomaisten välityksellä tapahtuva tiedoksianto on ensisijainen tiedoksiantotapa suoraan postitse tapahtuvaan tiedoksiantoon nähden ja alkaako valitusta koskeva määräaika vastaanottajan osalta kulua viranomaisten välityksellä tapahtuvan tiedoksiannon päivämäärästä, kun kumpaakin tiedoksiantotapaa käytetään päällekkäin ja asianmukaisella tavalla.

Suomen esittämissä kirjallisissa huomautuksissa (24.2.2005) katsottiin, että eri tiedoksiantotapojen välillä ei ole hierarkiaa, jonka mukaan viranomaisten välityksellä tapahtuva tiedoksianto olisi ensisijainen suhteessa postitiedoksiantoon. Jos on käytetty kahta eri tiedoksiantotapaa pätevällä tavalla, määräajan laskemisen kannalta ratkaiseva on ensimmäiseksi suoritettun tiedoksiannon päivämäärä. Tätä tulkintaa tukevat sekä tiedoksiantoasetuksen sanamuoto ja tavoite että sen taustalla olevat kansainväliset yleissopimukset.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Tizzanon* 17.11.2005 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

3. Asia C-434/04, *Ahokainen ja Leppik vastaan vahinkovakuutusyhtiö Pohjola*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: EY 28 ja 30 artikla (tavaroiden vapaa liikkuvuus) – Suomen väkiviinaa koskeva lainsäädäntö

Asian käsittely: Suomen KKO kysyy, onko Suomen alkoholilain säännös, jonka mukaan väkiviinan maahantuontiin tarvitaan lupa, tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevien EY 28 ja 30 artiklojen vastainen.

Suomen kirjallisissa huomautuksissa (31.1.2005) katsottiin, että väkiviinan maahantuontirajoitukset ovat oikeutettuja kansanterveyteen ja yleiseen järjestykseen liittyvien perusteiden nojalla. Rajoituksilla pyritään estämään vain yksityinen kulutus nauttimistarkoituksessa. Hyvin vahvan alkoholin nauttiminen on todistustasi vaarallista terveydelle, minkä lisäksi siihen liittyy järjestyshäiriöitä ja rikollisuutta. Muu perusteltu maahantuonti mm. teollisuuskäyttöön sen sijaan on sallittua luvan nojalla, ja sitä tapahtuu paljon. Näin ollen rajoitukset ovat suhteellisia.

4. Asia C-466/04, *Herrera*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: EY 49 artikla (palvelujen vapaa liikkuvuus) – EY 12 artikla (syrjintäkielto) – EY 81 ja EY 82 artikla (kilpailu) – EY 87 artikla (valtiontuet) – Sosiaaliturva-asetus N:o 1408/71 – Toisessa jäsenvaltiossa saadusta hoidosta aiheutuneiden matka- ja oleskelukustannusten korvaaminen

Asian käsittely: Espanjalaisen tuomioistuimen ennakkoratkaisupyyntö koskee sosiaaliturva-asetuksen nojalla myönnettävää ennakkolupaa saada hoitoa toisessa jäsenvaltiossa luvan myöntäneen laitoksen kustannuksella. Tuomioistuin kysyy, kuuluuko ennakkolupa myös oikeus saada korvaus aiheutuneista matka-, oleskelu- ja ylläpitokustannuksista. Tuomioistuin tiedustelee myös, onko Espanjan järjestelmä EY 12 artiklan, EY 49 artiklan tai EY 81, 82 ja 87 artiklojen vastainen, koska sillä syrjitään kotimaisia terveysalan ammatinharjoittajia ulkomaisten kustannuksella.

Suomen kirjallisissa huomautuksissa (18.2.2005) katsottiin, että ennakkolupa ei kuulu oikeutta saada korvaus matka-, oleskelu- ja ylläpitokustannuksista. Tällaisesta oikeudesta ei ole säädetty missään, minkä johdosta ei voitaisi esimerkiksi määrittää, mitkä kulut kuuluvat korvauksen piiriin. Järjestelmä ei ole myöskään EY 12 tai EY 49 artiklan vastainen, koska se ei estä muuhun kuin palvelujen vastaanottajan valtioon sijoittautuneen jäsenvaltion kansalaisen vapautta tarjota palveluja. Myöskään yhteisön kilpailulainsäädäntö ei sovellu tapaukseen, koska tapauksessa ei ole kyse niissä säännellyistä tilanteista.

5. Asia C-495/04, *A.C. Smits-Koolhoven*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Tupakkatuotteiden valmisteverotusta koskeva direktiivi 95/59/EY – Yrttisavukkeet

Asian käsittely: Alankomaalainen tuomioistuin kysyy, onko tietynlaisia yrttisavukkeita pidettävä tuotteena, joka tupakan valmisteveroista annetussa direktiivissä olevan poikkeussäännöksen mukaan on vapautettava valmisteverosta. Kyseisen poikkeussäännöksen mukaan tupakkaa sisältämättömät tuotteet vapautetaan valmisteverosta, jos niitä käytetään ainoastaan lääkintätarkoituksiin.

Suomen kirjallisissa huomautuksissa (15.3.2005) katsottiin, että esillä olevan kaltaisiin yrttisavukkeisiin ei ole sovellettava valmisteverosta vapauttamista koskevaa poikkeussäännöstä. Vaikka kyseisiä yrttisavukkeita voidaan käyttää tupakasta vieroittamiseen, eivät ne sisällä aineita, joilla olisi lääkinnällinen vaikutus. Näin ollen on mahdollista, että niitä käytetään myös muihin kuin lääkinnällisiin tarkoituksiin.

6. Asia C-520/04, *Turpeinen*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** EY 18 artikla (unionin kansalaisuus) – EY 39 artikla (työntekijöiden vapaa liikkuvuus) – Direktiivi 90/635/ETY (eläkeläisten oleskeluoikeus) – Lähdevero

Asian käsittely: Suomen KHO on esittänyt ennakkoratkaisupyyntöä asiassa, joka koskee ulkomailla asuvien yksityishenkilöiden verotusta. KHO:n mukaan ulkomailla asuvalle henkilölle Suomesta maksettavasta eläkkeestä perittävä lähdevero ylittää eräissä tapauksissa sen veron, joka häneltä perittäisiin, jos hän asuisi Suomessa. KHO kysyy, onko tämä EY 18 artiklan tai EY 39 artiklan taikka eläkeläisten oleskeluoikeutta koskevan direktiivin vastaista.

Suomen kirjallisissa huomautuksissa (15.4.2005) todettiin, että Suomen nykyinen lähdeverojärjestelmä lähtee siitä, että kaikkia ulkomailla asuvia verovelvollisia kohdellaan tuloverotuksessa yhdenmukaisesti heidän henkilökohtaisesta tilanteestaan riippumatta. Tämän on katsottu olevan verovelvollisten kannalta oikeudenmukaista, ja perusteltua verotuksen selkeyteen ja yksinkertaisuuteen liittyvistä syistä. Suomen lähdeverojärjestelmää ollaan kuitenkin muuttamassa siten, että se mahdollistaa paremmin ulkomailla asuvien verovelvollisten erilaisten tilanteiden huomioon ottamisen. Lainmuutosten on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2006 alusta.

7. Asia C-50/05, *Nikula*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** Sosiaaliturva-asetus (ETY) N:o 1408/71 - sairausvakuutusmaksun laskentaperusta - oikeus ottaa huomioon toisesta jäsenvaltiosta saatu eläketulo

Asian käsittely: Suomen KHO:n esittämä ennakkoratkaisupyyntö koskee sosiaaliturva-asetuksen soveltamista Suomessa asuvan eläkkeensaajan sairausvakuutusmaksua määrättäessä. KHO haluaa tietää, estääkö asetuksen 33 (1) artikla sen, että sairausvakuutusmaksun suuruuden määräytymisen perusteena käytetään asuinvaltiosta saatujen eläketulojen lisäksi myös toisesta EU:n jäsenvaltiosta saatuja eläketuloja.

Suomen kirjallisissa huomautuksissa (9.5.2005) katsottiin, että sairausvakuutusmaksun laskentaperustana voidaan käyttää eläkeläisen kaikista jäsenvaltioista saamien eläkkeiden yhteismäärää. Eläkeläiseltä ei kuitenkaan saa periä sairausvakuutusmaksua enempää kuin mitä tämä saa eläkettä asuinmaastaan. Sosiaaliturva-asetuksen 33 (1) artikla antaa sanamuotonsa ja päämääränsä vuoksi jäsenvaltiolle mahdollisuuden päättää niistä tuloista, jotka otetaan huomioon sairausvakuutusmaksua määrättäessä. Tätä tulkintaa tukee myös komission ehdotus asetuksen muuttamisesta.

8. Asia C-154/05, *Kersbergen-Lap et Dams-Schipper*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** Maksuihin perustumaton erityisetuus - Sosiaaliturva-asetus (ETY) N:o 1408/71

Asian käsittely: Alankomaalainen tuomioistuin tiedustele, kuuluuko Alankomaiden nuorten työkyvyttömiä työkyvyttömyyskorvaus (Wajong-korvaus) niihin sosiaaliturva-asetuksessa tarkoitettuihin maksuihin perustumattomiin etuuksiin, joiden maksaminen voidaan rajoittaa vain maassa asuviin henkilöihin.

Suomi vastasi kirjallisissa huomautuksissaan (8.7.2005) kysymykseen myöntävästi. Kyseinen korvaus on sekamuotoisena etuutena asetuksen tarkoittama maksuihin perustumaton erityisetuus, koska siinä on sekä sosiaaliturvan että sosiaalihuollon piirteitä.

9. Asia C-168/05, *Mostaza Claro*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista annettu direktiivi 93/13/ETY – Välimiesmenettelyä koskevat ehdot – Viran puolesta tutkiminen

Asian käsittely: Espanjalainen tuomioistuin kysyy, voiko tuomioistuin, joka ratkaisee välitystuomiosta nostetun kumoamiskanteen, ottaa viran puolesta huomioon kuluttajan kannalta kohtuuttomasta ehdosta johtuvan välityssopimuksen mitättömyyden. Kuluttaja ei ollut välimiesmenettelyssä vedonnut ehdon kohtuuttomuuteen.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (4.8.2005), että välimiesmenettelyn käyttämistä koskevat ehdot ovat direktiivin mukaan kuluttajasuhteissa pääsääntöisesti kohtuuttomia. Ehdon käyttäminen voidaan hyväksyä vain, jos kuluttaja antaa siihen nimenomaisesti suostumuksensa riidan syntymisen jälkeen. Näin ollen kansallinen tuomioistuin voi ottaa viran puolesta huomioon ehdon kohtuuttomuuden, vaikka kohtuuttomuus tuodaan esille vasta välitystuomion kumoamiskanteen yhteydessä, eikä kuluttaja ole vedonnut asiaan välimiesmenettelyn yhteydessä.

10. Asia C-202/05, *Yissum Research and Development Company*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Asetus N:o 1768/92 lääkkeiden lisäsuojatodistuksista - Käsitteen "lääkkeen vaikuttavan aineen yhdistelmä" tulkinta

Asian käsittely: Yhdistyneen kuningaskunnan tuomioistuin kysyy, voidaanko lääkkeelle myöntää lisäsuojatodistus, kun lääkkeen toisella ainesosalla ei ole yksinään lääketieteellistä vaikutusta, mutta se mahdollistaa sellaisen muodon, joka tehostaa lääkkeen vaikutusta.

Suomi vastasi kirjallisissa huomautuksissaan (10.8.2005) kysymykseen myöntävästi. Edellytyksenä lisäsuojatodistuksen myöntämiselle on kuitenkin, että ainesosan, jolla ei ole lääkkeellistä vaikutusta, on muutettava oleellisesti lääketieteellisesti vaikuttavan aineosan tehovalikutusta. Ainesosan on oltava välttämätön lääketieteellisesti vaikuttavan ainesosan toiminnan kannalta.

11. Asia C-231/05, *Oy Esab*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Konserniavustuslaki – Kotimaisuusvaatimus – EY 43 artikla (sijoittautumisvapaus) – EY 56 artikla (pääomien vapaa liikkuvuus) – Emo-tytäryhtiödirektiivi 90/435/ETY

Asian käsittely: KHO haluaa tietää, onko Suomen konserniavustusjärjestelmä sijoittautumisvapauden tai pääomien vapaan liikkuvuuden vastainen. Konserniavustuksen vähennyskelpoisuuden edellytyksenä verotuksessa on, että sekä konserniavustuksen antaja että sen saaja ovat kotimaisia yhtiöitä.

Suomi vastasi kirjallisissa huomautuksissaan (6.9.2005) kysymykseen kieltävästi. Järjestelmä on välttämätön verotuksen johdonmukaisuuden takaamiseksi. Järjestelmä perustuu symmetriaperiaatteelle, jonka mukaan avustus on sen antajan verotuksessa vähennyskelpoinen meno ja saajan verotuksessa verotettava tulo. Avustuksen salliminen rajat ylittävissä tilanteissa mahdollistaisi avoimen voitonsiirron yhtiöiden välillä ilman, että tulo missään vaiheessa välttämättä tulisi verotettavaksi jäsenvaltioissa.

12. Asia C-241/05, *Nicolae Bot*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehty yleissopimus – Viisumivapausajan laskeminen – "Ensimmäisen alueelletulopäivän" määrittäminen

Asian käsittely: Ranskalainen tuomioistuin kysyy, miten viisumivapausaika lasketaan ja miten yleissopimuksen 20 artiklan ilmaisua "ensimmäinen alueelletulopäivä" määritellään.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (9.9.2005), että viisumivapausajan laskennassa on varmistettava, ettei sopimuksen mukainen kolmen kuukauden viisumivapaan oleskelun enimmäisaika kuuden kuukauden ajanjaksoa kohti ylitä. Sekä käytetty että jäljellä oleva viisumivapausaika on arvioitava uudestaan jokaisen maahantulon yhteydessä. Yleissopimuksen 20 artiklan mukainen ensimmäinen alueelletulopäivä on siten jokaista alueelletuloa edeltänyt viimeisen kuuden kuukauden aikana tapahtunut ensimmäinen alueelletulopäivä.

13. Asia C-265/05, *Naranjo*

Kanteen kohde: Maksuihin perustumaton erityisetuus - Sosiaaliturva-asetus (ETY) N:o 1408/71

Asian käsittely: Ranskalainen tuomioistuin tiedustelee, kuuluuko Ranskan kansallisen avustusrahaston tietyin ehdoin myöntämä lisäavustus niihin sosiaaliturva-asetuksessa tarkoitettuihin maksuihin perustumattomiin etuuksiin, joiden maksaminen voidaan rajoittaa vain maassa asuviin henkilöihin.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (10.10.2005) ensisijaisesti, että ennakkoratkaisupyyntö ei täytä yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä ennakkoratkaisupyyntöä tutkittavaksi ottamiselle asetettuja edellytyksiä. Toissijaisesti Suomi toi esiin seikkoja, jotka on huomioitava arvioitaessa onko etuus luonteeltaan ns. maksuihin perustumaton erityisetuus.

14. Asia C-267/05, *Oakley*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** Mallioikeusdirektiivi 98/71/EY - Myöhästynyt täytäntöönpano - Mahdollisuus vedota siirtymäsäännökseen täytäntöönpanolle asetetun määräajan jälkeen.

Asian käsittely: Yhdistyneen kuningaskunnan tuomioistuin kysyy, voiko jäsenvaltio mallioikeusdirektiivin sallimalla tavalla rajata sen taannehtivaa soveltamisalaa, kun se ei ole pannut direktiiviä määräajassa täytäntöön.

Suomi vastasi kirjallisissa huomautuksissaan (14.10.2005) kysymykseen myöntävästi. Direktiivissä säädetään, että sen säännöksiä sovelletaan myös ennen direktiivin kansallista voimaansaattamista rekisteröityihin malleihin. Ajallisen soveltamisalan rajaamisen sallivan säännöksen tarkoituksena on lisätä oikeusvarmuutta yksityisen eduksi. Direktiivissä määritellään tyhjentävästi mallin rekisteröimisen edellytykset ja perusteet jo rekisteröidyn

mallioikeuden mitätöimiseksi. Säännöksellä varmistetaan, ettei vanhan lainsäädännön nojalla oikein myönnetty mallisuoja ole mitätöitävissä uusien, mahdollisesti pitkänkin ajan kuluttua rekisteröimisen jälkeen esitettyjen, direktiiviin perustuvien vaatimusten perusteella.

15. Asia C-303/05, *Advocaten voor de Wereld VZW vastaan Ministerraad*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä tehty puitepäätos 2002/584/YOS - Puitepäätoksen pätevyys - Kaksoisrangaistavuus

Asian käsittely: Belgialainen tuomioistuin kysyy, onko puitepäätos yhteensopiva EU 34 artiklan kanssa, jonka mukaan puitepäätöksiä voidaan tehdä jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen lähentämisestä ja onko puitepäätoksella toteutettu kaksoisrangaistavuuden poistaminen yhteensopivaa EU 6 artiklassa taattujen perusoikeuksien ja -periaatteiden kanssa.

Suomi vastasi kirjallisissa huomautuksissa (21.11.2005) kysymyksiin myöntävästi. Puitepäätoksella lähennetään luovuttamisen menettelyllisiä säännöksiä sekä luovuttamisen aineellisia edellytyksiä. Kaksoisrangaistavuuden poistaminen tiettyjen rikosten osalta ei myöskään ole ristiriidassa perusoikeuksien ja -periaatteiden kanssa.

2.2 SUOMEA VASTAAN NOSTETUT KANTEET

Tämä jakso koskee EY 226 artiklaan perustuvia jäsenyysvelvoitteiden laiminlyöntiä koskevia rikkomuskanteita, jotka komissio on nostanut Suomea vastaan. Seuraavassa esitellään ensin ne Suomea vastaan nostetut rikkomuskanteet, joissa on kertomuskautena annettu tuomio tai määräys, ja sitten kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat. Suomea vastaan nostetuissa kanneasioissa ei kertomuskautena annettu julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksia.

2.2.1 Tuomiot

1. Asia C-437/02, *komissio vastaan Suomi*

Kanteen kohde: Kalastus- ja vesiviljelyjärjestelmän perustamisesta annettu asetus 3760/92/ETY – Yhteiseen kalastuspolitiikkaan sovellettavasta valvontajärjestelmästä annettu asetus 2847/93/ETY – Liikakalastus vuosina 1995–1996

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (2.12.2002), että Suomi on rikkonut kalastusta koskevia asetuksia jättämällä vahvistamatta kalastusoikeuksien jakamista ja käyttöä koskevat säännöt ja laiminlyömällä valvontaa koskevan lainsäädännön noudattamisen. Suomi ei myöskään kieltänyt kalastusta, kun sille myönnettyjen kiintiöiden katsottiin täyttyneen eikä aloittanut rikosoikeudellisia tai hallinnollisia menettelyitä niitä henkilöitä vastaan, jotka ovat vastuussa kieltämisen jälkeen tapahtuneesta kalastuksesta.

Suomi myönsi vastineissaan (19.2.2003 ja 6.5.2003) komission kanteen oikeaksi siltä osin kuin se koskee puutteellista valvontaa ja myöhästyneitä kieltopäätöksiä. Kalastuksen seurantajärjestelmä ei vuosina 1995 ja 1996 toiminut riittävän reaaliaikaisesti. Yksityiskohtaisten sääntöjen puuttumisen Suomi kiisti viitaten komissiolle toimittamaansa säädösluetteloon. Suomi kiisti myös sen, että Suomen olisi tullut kohdistaa liikakalastuksesta

vastuussa oleviin henkilöihin rikosoikeudellisia tai hallinnollisia seuraamuksia. Kyseisenä ajanjaksona ei ollut tiedossa sellaisia yksityiskohtaisia tietoja, joiden perusteella tiettyihin kalastajiin olisi voitu kohdistaa seuraamuksia.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuim* katsoi 17.3.2005 antamassaan tuomiossa, että Suomi on rikkonut yhteisön oikeutta. Tuomioistuim hyväksyi kaikki komission kanneperusteet.

2. Asia C-344/03, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: Luonnonvaraisten lintujen suojelusta annettu direktiivi 79/409/ETY – Lintujen kevätmetsästys

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (11.8.2003), että Suomi on jättänyt noudattamatta lintudirektiivin mukaiset velvollisuutensa. Lintudirektiivissä on kielletty lintujen metsästys muutto- ja pesimäaikaan. Tästä voidaan poiketa vain "pienien määrien" metsästämiseksi, jos "muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole". Komission mukaan Suomi ei ole osoittanut, että nämä edellytykset täyttyvät eräiden vesilintujen keväällä tapahtuvassa metsästyksessä. Komissio viittaa lajeihin all, haahka, isokoskelo, telkkä, tukkakoskelo, pilkkasiipi ja tukkasotka. Kanne koskee sekä Manner-Suomea että Ahvenanmaan maakuntaa. Ahvenanmaalla metsästetään keväisin kaikkia näistä linnuista ja Manner-Suomessa kolmea ensiksi mainittua.

Suomi myönsi vastineissaan (21.10.2003 ja 2.4.2004) ja asian suullisessa käsittelyssä (22.9.2005) kanteen oikeaksi "pieniä määriä" -kriteerin noudattamista koskevilta osiltaan siltä osin kuin on kyse haahkasta, isokoskelosta, tukkakoskelosta ja pilkkasiivestä. Siltä osin kuin on kyse "pieniä määriä" -kriteerin noudattamisesta lajien all, telkkä ja tukkasotka osalta sekä "ei muuta tyydyttävää ratkaisua" -kriteerin noudattamisesta, Suomi pyysi yhteisöjen tuomioistuinta hylkäämään kanteen. "Pieniä määriä" -kriteerin osalta Suomi vetosi siihen, että mainittujen lajien metsästys jäi noin 1 prosentin tasoon vuotuisesta kokonaiskuolleisuudesta, mikä komission mukaan on ratkaiseva kriteeri. "Ei muuta tyydyttävää ratkaisua" -kriteerin osalta Suomi selosti kunkin metsästettävän linnun osalta erikseen lintutieteelliseen tietoon tukeutuen, miksi niiden metsästys ei ole mahdollista syksyisin.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuim* katsoi 15.12.2005 antamassaan tuomiossa, että Suomi on rikkonut yhteisön oikeutta, koska se ei ole näyttänyt toteen sitä, että "ei muuta tyydyttävää ratkaisua" -kriteeri täytyisi haahkan, telkän, tukkakoskelon, isokoskelon, pilkkasiiven ja tukkasotkan osalta, eikä, että pieniä määriä koskeva edellytys täytyisi haahkan, isokoskelon, tukkakoskelon ja pilkkasiiven osalta. Muilta osin tuomioistuim hylkäsi kanteen.

3. Asia C-225/04, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: Satamavaltioiden suorittamasta valvonnasta annettu direktiivi 2001/106/EY – Täytöntöönpanon viivästyminen

Asian käsittely: *Komissio* on nostanut Suomea vastaan kanteen (28.5.2004), joka koskee satamavaltioiden suorittamasta valvonnasta annetun direktiivin täytöntöönpanon viivästymistä.

Suomi myönsi vastineessaan (8.7.2004) kanteen oikeaksi. Täytöntöönpano on viivästynyt. Täytöntöönpano on kuitenkin saatettu loppuun kesällä 2004.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuim* katsoi 24.2.2005 antamassaan tuomiossa, että Suomi on laiminlyönyt yhteisön oikeuden mukaiset velvollisuutensa.

4. Asia C-327/04, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: Yhdenvertaisuusdirektiivi 2000/43/EY – Täytäntöönpanon viivästyminen Ahvenanmaalla

Asian käsittely: *Komissio* on nostanut Suomea vastaan kanteen (27.7.2004), joka koskee rodusta ja etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta annetun direktiivin täytäntöönpanon viivästymistä Ahvenanmaalla.

Suomi myönsi vastineessaan (6.9.2004) kanteen oikeaksi. Täytäntöönpano on viivästynyt. Asiaa koskevan maakuntalainsäädännön arvellaan tulevan voimaan viimeistään kevään 2005 kuluessa.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 24.2.2005 antamassaan tuomiossa, että Suomi on laiminlyönyt yhteisön oikeuden mukaiset velvollisuutensa.

5. Asia C-396/04, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: Irtolastialuksia koskeva direktiivi 2001/96/EY – Täytäntöönpanon viivästyminen

Asian käsittely: *Komissio* on nostanut Suomea vastaan kanteen (27.9.2004), joka koskee irtolastialusten turvallista lastaamista ja lastinpurkamista koskevan direktiivin täytäntöönpanon viivästymistä.

Suomi myönsi vastineessaan (27.10.2004) kanteen oikeaksi. Täytäntöönpano on viivästynyt. Asiaa koskevan lainsäädännön arvellaan tulevan voimaan marraskuun 2004 loppuun mennessä.

Määräys: *Yhteisöjen tuomioistuimen presidentti* on 12.5.2005 antamallaan määräyksellä poistanut asian rekisteristä.

6. Asia C-55/05, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: Meriturvallisuutta ja alusten aiheuttaman pilaantumisen ehkäisemistä koskeva direktiivi 2002/84/EY – Täytäntöönpanon viivästyminen

Asian käsittely: *Komission* kanne (4.2.2005) koskee meriturvallisuutta koskevan direktiivin täytäntöönpanon viivästymistä.

Suomi myönsi vastineessaan (24.3.2005), että direktiivin täytäntöönpano on viivästynyt. Direktiivi on kuitenkin nyt pantu täytäntöön ja täytäntöönpanosta on ilmoitettu komissiolle.

Määräys: *Yhteisöjen tuomioistuimen presidentti* on 12.5.2005 antamallaan määräyksellä poistanut asian rekisteristä.

7. Asia C-88/05, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: Alusliikennettä koskevan yhteisön seuranta- ja tietojärjestelmän perustamisesta annettu direktiivi 2002/59/EY – Täytäntöönpanon viivästyminen

Asian käsittely: *Komission* kanne (14.2.2005) koskee alusliikenteen seuranta- ja tietojärjestelmää koskevan direktiivin täytäntöönpanon viivästymistä.

Suomi myönsi vastineessaan (24.3.2005), että direktiivin täytäntöönpano on viivästynyt. Kyseisen lainsäädännön arvioidaan tulevan voimaan siten, että täytäntöönpanoa koskeva ilmoitus voidaan tehdä viimeistään kesäkuussa 2005.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 15.12.2005 antamassaan tuomiossa, että Suomi on laiminlyönyt yhteisön oikeuden mukaiset velvollisuutensa.

2.2.2 Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat

1. Asia C-232/03, *komissio vastaan Suomi*

Kanteen kohde: EY 10 ja 39 artikla (työntekijöiden vapaa liikkuvuus) – Toisessa jäsenvaltiossa rekisteröityjen ajoneuvojen käyttö Suomessa

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (6.6.2003) Suomen laiminlyöneen työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskevien perustamissopimuksen määräysten noudattamisen. Suomessa asuvat työntekijät eivät voi käyttää toisessa jäsenvaltiossa rekisteröityjä työsuhteautoja työtehtäviin Suomessa, ellei autoja ole rekisteröity Suomessa ja niistä makseta veroa Suomeen. *Komission* mukaan tämä estää rajatyöntekijöitä hyötymästä työnantajien tarjoamista eduista vain siitä syystä, että he asuvat Suomessa.

Suomen vastineissa (18.8.2003 ja 12.12.2003) ja asian suullisessa käsittelyssä (29.9.2005) asiaa käsiteltiin erikseen sellaisten toisessa jäsenvaltiossa rekisteröityjen ajoneuvojen osalta, joita käytetään Suomessa vain tilapäisesti työtehtävissä, ja sellaisten osalta, joita käytetään Suomessa tätä vakituisemmin. Ensiksi mainittujen osalta lainsäädäntöä on muutettu siten, että toisessa jäsenvaltiossa rekisteröidyn työsuhteauton käyttö Suomessa tilapäisesti työtehtävissä on sallittu. Työntekijän vakituisemmassa käytössä olevien työsuhteajoneuvojen osalta Suomen järjestelmä on yhteisön oikeuden mukainen. Vaikka järjestelmä rajoittaisi työntekijöiden vapaata liikkuvuutta, voidaan järjestelmää pitää oikeutettuna yleisen edun mukaisista syistä.

2. Asia C-54/05, *komissio vastaan Suomi*

Kanteen kohde: EY 28 ja 30 artikla (tavaroiden vapaa liikkuvuus) – Suomen siirtolupajärjestelmä – Ulkomailla rekisteröidyn ajoneuvon käyttö Suomessa

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (4.2.2005) Suomen lainsäädännön rajoittavan tavaroiden vapaata liikkuvuutta EY 28 ja EY 30 artiklan vastaisesti, kun toisesta jäsenvaltiosta tuodulta ajoneuvolta vaaditaan siirtolupa, jos ajoneuvoa kuljettaa Suomessa vakinaisesti asuva henkilö.

Suomi katsoi vastineissaan (28.4.2005 ja 17.8.2005), ettei se ole rikkonut yhteisön oikeutta. Siirtolupajärjestelmästä ei seuraa velvollisuutta pysähtyä rajalla tai systemaattisten rajamuodollisuuksien noudattamista. Vaikka velvollisuuden hakea väliaikaiselle käytölle siirtolupa katsottaisiinkin rajoittavan tavaroiden vapaata liikkuvuutta, järjestelmää voidaan joka tapauksessa pitää EY 30 artiklan perusteella oikeutettuna. Järjestelmä on välttämätön verovalvonnan tehokkuuden, rekisterin ajantasaisuuden sekä liikenneturvallisuuden ja -valvonnan vuoksi.

3. Asia C-99/05, *komissio vastaan Suomi*

Kanteen kohde: Yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista annettu direktiivi 2000/78/EY – Täytäntöönpanon viivästyminen Ahvenanmaalla

Asian käsittely: *Komission* kanne (8.3.2005) koskee yhdenvertaisesta kohtelusta annetun direktiivin täytäntöönpanon viivästymistä Ahvenanmaan maakunnassa.

Suomi myönsi vastineessaan (13.4.2005) komission kanteen oikeaksi. Täytäntöönpanoa koskeva ilmoitus arvioidaan voitavan tehdä ennen marraskuuta 2005.

4. Asia C-105/05, *komissio vastaan Suomi*

Kanteen kohde: Sosiaaliturva-asetus (ETY) N:o 1408/71 - Sairausvakuutusmaksun laskentaperusta - Oikeus ottaa huomioon toisesta jäsenvaltiosta saatu eläketulo

Asian käsittely: *Komission* kanne (9.3.2005) koskee sosiaaliturva-asetuksen soveltamista Suomessa asuvan eläkkeensaajan sairausvakuutusmaksua määrittäessä. Komissio katsoo kanteessaan, että Suomi on vastoin asetuksen 33 (1) artiklaa ottanut sairausvakuutusmaksua määrittessään huomioon toisesta EU:n jäsenvaltiosta saadun eläketulon.

Suomi kiisti vastineessaan (19.4.2005) komission kanteen ja katsoi, että sairausvakuutusmaksun laskentaperustana voidaan käyttää eläkeläisen kaikista jäsenvaltioista saamien eläkkeiden yhteismäärää. Eläkeläiseltä ei kuitenkaan saa periä sairausvakuutusmaksua enempää kuin mitä tämä saa eläkettä asuinmaastaan. Sosiaaliturva-asetuksen 33 (1) artikla antaa sanamuotonsa ja päämääränsä vuoksi jäsenvaltiolle mahdollisuuden päättää niistä tuloista, jotka otetaan huomioon sairausvakuutusmaksua määrittäessä. Tätä tulkintaa tukee myös komission ehdotus asetuksen muuttamisesta.

5. Asia C-107/05, *komissio vastaan Suomi*

Kanteen kohde: Direktiivi 2003/87/EY kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä ja direktiivin 96/61/EY muuttamisesta – Täytäntöönpanon viivästyminen Ahvenanmaalla

Asian käsittely: *Komission* kanne (14.3.2005) koskee kasvihuonekaasujen päästökaupasta annetun direktiivin täytäntöönpanon viivästymistä Ahvenanmaan maakunnassa.

Suomi myönsi vastineessaan (13.4.2005) komission kanteen oikeaksi. Täytäntöönpanoa koskeva ilmoitus arvioidaan voitavan tehdä elokuussa 2005.

6. Asia C-249/05, *komissio vastaan Suomi*

Kanteen kohde: Kuudes arvonlisäverodirektiivi 77/388/ETY – EY 28 artikla (tavaroiden vapaa liikkuvuus) – EY 49 artikla (palveluiden vapaa liikkuvuus) – Arvonlisäverolaissa tarkoitettu edustaja

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (20.6.2005) Suomen rikkoneen kuudetta arvonlisäverodirektiiviä sekä EY 28 ja 49 artiklaa asettamalla Suomen ulkopuolelle asettautuneelle verovelvolliselle velvoitteen nimetä Suomeen veroedustaja.

Suomi katsoi vastineissaan (25.8.2005 ja 16.11.2005), ettei arvonlisäverolaissa tarkoitettu edustaja ole kuudennessa direktiivissä kielletty veroedustaja. Kyse on Suomen ulkopuolelle sijoittautuneelle yritykselle annetusta mahdollisuudesta hakeutua verovelvolliseksi ja välttää direktiivin mukainen hidas palautusmenettely. Vain tällöin edellytetään edustajan asettamista. Direktiivi ei velvoita jäsenvaltiota järjestelmän käyttöönottoon. Se on ulkomaisille yrityksille edullinen, tavaroiden ja palveluiden vapaata liikkuvuutta sekä sisämarkkinoiden toimintaa yleisesti edistävä järjestelmä.

7. Asia C-284/05, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: Yhteisön omien varojen asetus (EY, Euratom) N:o 1150/2000 - Puolustustarvikkeiden vapauttaminen tuontitulleista - EY 296 artikla

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (15.7.2005) Suomen rikkoneen yhteisön oikeutta kieltäytyessään laskemasta ja maksamasta omia varoja, joita se ei ole asettanut komission käyttöön yhteisön tullitariffin vastaisesti puolustustarvikkeiden tullittoman tuonnin yhteydessä vuosina 1998-2002. Suomi on siten laiminlyönyt yhteisön omien varojen asetuksen mukaiset velvollisuutensa.

Suomi katsoi vastineissaan (1.9.2005 ja 1.12.2005), että komission kanne tulisi hylätä.

8. Asia C-342/05, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: Luontodirektiivi 92/43/ETY - Sudenmetsästys

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (26.9.2005) Suomen rikkovan yhteisön luontodirektiiviä. Suomessa harjoitettava sudenmetsästys ei täytä luontodirektiivissä asetettuja edellytyksiä.

Suomi kiisti vastineessaan (7.12.2005) komission kanteen. Suomessa suden suojelun taso täyttää luontodirektiivin suotuisalle suojelutasolle asetetut kriteerit ja suojelusta poikkeamista koskeva käytäntö ei haittaa em. suojelutason säilyttämistä. Suomessa on käytössä vaihtoehtoisia ratkaisuja metsästämisestä sijaan ja tämän muun tyydyttävän ratkaisun olemassaolon tutkiminen on suojelusta poikkeamisen edellytys. Direktiivi nimenomaisesti sallii suojelusta poikkeamisen erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi. Vahingon merkityksellisyys tulee arvioida tapauskohtaisesti. Tämä arviointi ja arvio mahdollisuudesta käyttää muuta tyydyttävää ratkaisua tehdään paikallistasolla. Näin pyyntiluvut voidaan kohdistaa tapauksiin, joissa tarve niiden käyttämiseen on suurin.

9. Asia C-343/05, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: Tupakkadirektiivit 89/622/ETY ja 2001/37/EY - Suomessa käytettäväksi tarkoitettun tupakan kaupanpitämiskielto - Nuuska

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (19.9.2005) Suomen laiminlyöneen yhteisön oikeuden mukaiset velvoitteensa, koska se ei ole varmistanut, että Ahvenanmaa saattaa osaksi lainsäädäntöään direktiiveihin sisältyvän nuuskan kaupanpitämiskiellon eikä, että nuuskan kaupanpitämiskielloa noudatetaan Suomessa rekisteröidyillä aluksilla.

Suomi myönsi vastineessaan (7.12.2005) komission kanteen oikeaksi. Ahvenanmaan maakuntalainsäädäntö ei sisällä nuuskan kaupanpitämiskielloa ja Ahvenanmaalle rekisteröidyillä aluksilla myydään nuuskaa. Ahvenanmaan maakuntahallituksen lausunto asiasta on vastineen liitteenä.

2.3 SUOMEN NOSTAMAT KANTEET

Seuraava jakso koskee EY 230 artiklaan perustuvia kumoamiskanteita, jotka Suomi on nostanut EU:n toimielimiä vastaan.

2.3.1 Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat

1. Asia T-177/05, *Suomi vastaan komissio*

Kanteen kohde: Yhteisön omien varojen asetus (EY, Euratom) N:o 1150/2000

Asian käsittely: *Suomi* vaatii kanteessaan (6.5.2005) yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan komission pääosaston kirjeeseen sisältyneen päätöksen kieltäytyä aloittamasta Suomen kanssa neuvotteluita riidanalaisen tulleva ja viivästyskorkoja koskevan maksusuorituksen tekemisestä ehdollisena. Suomen näkemyksen mukaan komissio on päätöksellään rikkonut EY 10 artiklan mukaista lojaalin yhteistyön periaatetta.

Komissio vaati kirjelmässään (4.7.2005) Suomen kanteen tutkimatta jättämistä, koska kyseinen päätös ei ole EY 230 artiklassa tarkoitettu valituskelpoinen päätös ja vaihtoehtoisesti kanteen hylkäämistä.

Suomi pyysi kirjelmässään (10.8.2005) yhteisöjen tuomioistuinta hylkäämään komission esittämät vaatimukset ja ottamaan pääasian käsiteltäväkseen.

2. Asia T-350/05, *Suomi vastaan komissio*

Kanteen kohde: Yhteisön omien varojen asetus (EY, Euratom) N:o 1150/2000.

Asian käsittely: *Suomi* vaatii kanteessaan (16.9.2005) yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan komission päätöksen kieltäytyä aloittamasta Suomen kanssa neuvotteluita riidanalaisen tulleva ja viivästyskorkoja koskevan maksusuorituksen tekemisestä ehdollisena. Suomen näkemyksen mukaan komissio on päätöksellään rikkonut EY 10 artiklan mukaista lojaalin yhteistyön periaatetta.

Komissio vaati kirjelmässään (7.11.2005) Suomen kanteen tutkimatta jättämistä, koska kyseinen päätös ei ole EY 230 artiklassa tarkoitettu valituskelpoinen päätös ja vaihtoehtoisesti kanteen hylkäämistä.

Suomi pyysi kirjelmässään (13.12.2005) yhteisöjen tuomioistuinta hylkäämään komission esittämät vaatimukset ja ottamaan pääasian käsiteltäväkseen.

2.4 VÄLIINTULOT

Tässä jaksossa esitellään ne kanteet, joissa Suomi on väliintulijana asettunut tukemaan toista asian osapuolista. Joukossa on sekä muita jäsenvaltioita vastaan nostettuja rikkomuskanteita että yhteisön säädöksiä koskevia kumoamiskanteita. Ensimmäisessä jaksossa esitellään asiat, joissa on kertomuskautena annettu tuomio, toisessa asiat, joissa on annettu julkisasiamiehen ratkaisuehdotus ja kolmannessa kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat.

2.4.1 Tuomiot

1. Asia C-304/02, *komissio vastaan Ranska*

Kanteen kohde: EY 228 artikla (tuomion noudattamatta jättämistä seuraava uhkasakkomenettely) – Kalastus – Uhkasakon ja kiinteämääräisen hyvityksen määrääminen samanaikaisesti

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (27.8.2002), ettei Ranska ollut noudattanut yhteisöjen tuomioistuimen 11.6.1991 asiassa C-64/88 antamaa tuomiota, jossa tuomioistuin totesi Ranskan laiminlyöneen valvonnan sen varmistamiseksi, että yhteisön kalavarojen säilyttämistä koskevia teknisiä toimenpiteitä noudatetaan. *Komissio* vaatii Ranskan velvoittamista maksamaan 316 500 euron suuruinen uhkasakko jokaiselta päivältä, jona tuomion täytäntöönpano edelleen viivästyy. Julkisasiamies esitti ratkaisuehdotuksessaan seuraamukseksi komission kannasta poikkeavasti sekä kiinteämääräistä hyvitystä että uhkasakkoa, minkä vuoksi yhteisöjen tuomioistuin päätti avata suullisen käsittelyn uudelleen.

Suomi katsoi asiassa 5.10.2004 järjestetyssä suullisessa käsittelyssä, että seuraamuksen laji ja määrä tulee olla tuomioistuimen harkittavissa. Jäsenvaltiolla on oltava asianmukainen mahdollisuus puolustautua ja lausua kaikista mahdolliseen taloudelliseen seuraamukseen liittyvistä aspekteista. Jos rikkomuksen laatu ja kesto yksittäistapauksessa niin edellyttävät, seuraamukseksi tulee voida määrätä sekä kiinteämääräinen hyvitys että uhkasakko. Mahdollisuus määrätä molemmat seuraamukset samanaikaisesti vastaa EY 228 artiklan tavoitetta, eikä artiklan sanamuoto sulje pois tällaista vaihtoehtoa. Seuraamusten on oltava tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Geelhoedin* 18.11.2004 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 12.7.2005 antamassaan tuomiossa Suomen kannan mukaisesti, että jäsenyysvelvoitteiden rikkomisen seuraamukseksi voidaan määrätä samanaikaisesti sekä kiinteämääräinen hyvitys että uhkasakko. Se voi määrätä kiinteämääräisen hyvityksen, vaikka komissio ei ole tällaista vaatinut. Ranska velvoitettiin maksamaan kiinteämääräisenä hyvityksenä 20 000 000 euroa ja uhkasakkoa 57 761 250 euroa puolivuositain siihen saakka kunnes yhteisön oikeuden rikkominen päättyy.

2. Asia C-464/02, komissio vastaan Tanska

Kanteen kohde: EY 39 ja 10 artikla (työntekijöiden vapaa liikkuvuus) – Toisessa jäsenvaltiossa rekisteröidyt työsuhdeajoneuvot

Asian käsittely: *Komission* katsoo kanteessaan (23.12.2002), että Tanskan toisessa jäsenvaltiossa rekisteröityjä työsuhdeajoneuvoja koskeva järjestelmä on työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskevien määräysten vastainen, koska se rajoittaa ulkomailla työskentelevien ja Tanskassa asuvien työntekijöiden mahdollisuutta käyttää ammatillisiin ja yksityisiin tarkoituksiin ulkomaisen työnantajan työsuhdeautoa.

Suomi katsoi väliintulokirjelmässään ja asian suullisessa käsittelyssä (11.8.2003 ja 24.11.2004), että kanne tulisi hylätä. Työntekijän vapaassa käytössä oleva työsuhdeajoneuvo rinnastuu henkilön omaan ajoneuvoon. Autoetu on työntekijän käytössä useamman vuoden, mitä ei voida pitää väliaikaisena käyttönä. Ajoneuvosta kannettavasta verosta mahdollisesti aiheutuvat haitat eivät johdu rajatyöntekijöiden syrjinnästä vaan ne ovat seurausta kansallisten lainsäädäntöjen eroavaisuuksista.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Jacobsin* 20.1.2005 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 15.9.2005 antamassaan tuomiossa, että toisessa jäsenvaltiossa rekisteröidystä ajoneuvosta voidaan kantaa vero Tanskassa, jos siellä asuvan ja toisessa jäsenvaltiossa työskentelevän henkilön on tarkoitus käyttää ajoneuvoa pääasiallisesti Tanskassa vakinaisesti tai sitä tosiasiallisesti käytetään Tanskassa vakinaisesti. Tuomio on pääosin Suomen kannan mukainen.

3. Asia C-15/03, komissio vastaan Itävalta

Kanteen kohde: Jäteöljyhuollosta annettu direktiivi 75/439/ETY – Jäteöljyn käsittely uudistamalla

Asian käsittely: *Komissio* on nostanut Itävaltaa vastaan kanteen, joka koskee jäteöljydirektiiviä. Direktiivin mukaan jäsenvaltioissa on annettava etusija uudistamalla tapahtuvalle jäteöljyn käsittelylle, jos se on teknisesti, taloudellisesti ja järjestelyjen kannalta mahdollista. *Komission* mukaan Itävalta ei ole toteuttanut tarvittavia toimenpiteitä etusijan antamiseksi uudistamalla tapahtuvalle käsittelylle.

Suomi katsoi väliintulokirjelmässään (18.9.2003), että kanne tulisi hylätä. Itävalta on täyttänyt velvollisuutensa ryhtyä toimenpiteisiin luodakseen edellytykset jäteöljyjen hyödyntämiselle ensisijaisesti uudistamalla. Itävallan esittämä selvitys tukee sen näkemystä, jonka mukaan uudistamiselle ei ole taloudellisia edellytyksiä. Asia liittyy Suomea vastaan vireillä olevaan rikkomusasiaan.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Tizzanon* 28.10.2004 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 27.1.2005 antamassaan tuomiossa Suomen kannan vastaisesti, että Itävalta ei ole noudattanut jäsenyysvelvoitteitaan.

4. Asia C-92/03, komissio vastaan Portugali

Kanteen kohde: Jäteöljyhuollosta annettu direktiivi 75/439/ETY – Jäteöljyn käsittely uudistamalla

Asian käsittely: *Komissio* on nostanut Portugalia vastaan kanteen, joka koskee jäteöljydirektiivin noudattamista Portugalissa. *Komissio* katsoo, että Portugali ei ole toteuttanut tarvittavia toimenpiteitä direktiivin mukaisen etusijan antamiseksi uudistamalla tapahtuvalle jäteöljyn käsittelylle.

Suomi katsoi väliintulokirjelmässään (17.11.2003), että kanne tulisi hylätä. Jäteöljyn uudistamisen edellytysten olemassaolo tulee harkita tapauskohtaisesti ottaen huomioon asianomaisessa jäsenvaltiossa vallitsevat olosuhteet kokonaisuudessaan. Myös tämä asia liittyy Suomea vastaan vireillä olevaan rikkomusasiaan.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Tizzanon* 28.10.2004 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 27.1.2005 antamassaan tuomiossa Suomen kannan vastaisesti, että Portugali ei ole noudattanut jäsenyysvelvoitteitaan.

5. Asia C-111/03, komissio vastaan Ruotsi

Kanteen kohde: Eläinlääkärintarkastuksia koskeva direktiivi 89/662/ETY – Ennakkoilmoitus- ja terveystarkastusjärjestelmä

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (12.3.2003) Ruotsin rikkovan direktiiviä soveltaessaan ennakkoilmoitus- ja terveystarkastusjärjestelmää maahantuojiin, jotka tuovat eläinperäisiä elintarvikkeita toisista jäsenvaltioista.

Suomi katsoi väliintulokirjelmässään (29.9.2003), ettei ennakkoilmoitusjärjestelmä ole direktiivin vastainen. Kyseessä ei ole säännönmukainen tarkastusmenettely, vaan direktiivin sallimat pistotarkastukset. Ennakkoilmoitusten edellyttäminen on tarpeen pistotarkastusten suorittamiseksi tehokkaasti.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Légerin* 12.5.2005 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 20.10.2005 antamassaan tuomiossa Suomen kannan vastaisesti, ettei Ruotsi ole noudattanut direktiivin mukaisia velvoitteitaan pitäessään voimassa pakollista ennakkoilmoitusjärjestelmää tiettyjen eläinperäisten tuotteiden maahantuonnissa toisista jäsenvaltioista.

6. Asia C-147/03, komissio vastaan Itävalta

Kanteen kohde: EY 12 (syrjintäkielto) – EY 149 ja 150 artikla (koulutus) – Pääsy yliopisto- ja korkeakoulutukseen

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (31.3.2003), ettei Itävalta ole toteuttanut tarvittavia toimia sen varmistamiseksi, että toisessa jäsenvaltiossa keskiasteen koulutuksen suorittanut pääsee korkeakoulu- tai yliopistokoulutukseen samoin edellytyksin kuin Itävallassa keskiasteen koulutuksen suorittanut.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (24.11.2003) komissiota. Itävallan lainsäädäntö on syrjivä, koska toisessa jäsenvaltiossa tutkintonsa suorittaneille asetetaan edellytys, joka ei koske Itävallassa tutkintonsa suorittaneita. Järjestelmä asettaa muissa jäsenvaltioissa toisen asteen koulutuksen suorittaneet henkilöt eri asemaan myös suhteessa toisiinsa. Sen jälkeen, kun toisessa jäsenvaltiossa suoritettu tutkinto on tunnustettu vastaavaksi kotimaisen tutkinnon kanssa, ulkomaisia ja kotimaisia tutkintoja tulee kohdella samalla tavalla.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Jacobs* katsoi 20.1.2005 antamassaan ratkaisuehdotuksessa Suomen kannan mukaisesti, että Itävalta on rikkonut yhteisön oikeutta.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 7.7.2005 antamassaan tuomiossa Suomen kannan mukaisesti Itävallan rikkoneen yhteisön oikeutta.

7. Asia C-160/03, *Espanja vastaan Eurojust*

Kanteen kohde: Hakemuspyynnöissä olevat kielitaitovaatimukset – Yhteisön henkilöstösäännöt

Asian käsittely: *Espanja* on nostanut kanteen, jolla se haluaa kumota Eurojustin julkaisemista viranhakuilmoituksista ne kielitaitovaatimukset, joissa edellytetään mm. erinomaista englannin ja ranskan kielen taitoa. *Espanja* katsoo Eurojustin rikkoneen mm. yhteisön henkilöstösääntöjä.

Suomi tukee väliintulijana Espanjan vaatimuksia. Suomen kirjelmässä (10.11.2003) viitattiin yhteisön palvelussuhteen ehtoihin, joiden mukaan henkilöllä on oltava perusteellinen taito yhdessä yhteisökielessä ja tehtävien hoitamiseen riittävä taito toisessa. Viranhakuilmoituksissa voidaan ilmoittaa huomioon otettava seikkana muitakin kielitaitoa koskevia seikkoja, mutta ne eivät saa olla viran kelpoisuusehtoja.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Poiares Maduron* 16.12.2004 antama ratkaisuehdotus vastasi osittain Suomen kantaa.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 15.3.2005 antamassaan tuomiossa, ettei kannetta oteta tutkittavaksi. Kanteen kohteena olevia toimia ei mainita niiden toimien luettelossa, joiden laillisuuden yhteisöjen tuomioistuin voi EY 230 artiklan nojalla tutkia.

8. Asia C-176/03, *komissio vastaan neuvosto*

Kanteen kohde: Ympäristön suojelusta rikosoikeudellisin keinoin tehty neuvoston puitepäättös 2003/80/YOS – Oikeusperusta – Yhteisön toimivalta rikosoikeuden alalla

Asian käsittely: *Komissio* pyrkii kanteellaan (15.4.2003) kumoamaan neuvoston unionisopimuksen nojalla tekemän puitepäättöksen ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin. Komission mukaan päätös olisi tullut antaa EY:n perustamissopimuksen nojalla, koska sen sisältö kuuluu yhteisön toimivaltaan.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään ja asian suullisessa käsittelyssä (12.11.2003 ja 5.4.2005) neuvostoa. Toimivalta antaa rikosasioita koskevia säännöksiä perustuu unionisopimukseen, jossa on sitä koskeva nimenomainen määräys. EY:n perustamissopimuksessa ei ole vastaavaa määräystä, eikä yhteisön toimivalta rikosoikeudessa voi perustua välillisesti toimivaltaan jollain politiikkasektorilla. Aiemminkaan ei ole katsottu yhteisöllä olevan tällaista toimivaltaa, vaan lopullinen valinta seuraamusten luonteen osalta on aina jätetty jäsenvaltiolle.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Colomer* katsoi 26.5.2005 antamassaan ratkaisuehdotuksessa Suomen kannan vastaisesti, että puitepäättös on kumottava.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 13.9.2005 antamassaan tuomiossa Suomen kannan vastaisesti, että ympäristönsuojelua koskevat määräykset olisi voitu antaa EY:n perustamissopimuksen nojalla, ja kumosi puitepäättöksen.

9. Asia C-424/04, komissio vastaan Ranska

Kanteen kohde: EY 49 artikla (palvelujen vapaa liikkuvuus) – Julkisia hankintoja koskevat direktiivit – Lainoja ja taloudellisia sitoumuksia koskevat palvelut – Menettelyn avoimuuden periaate

Asian käsittely: *Komissio* on nostanut Ranskaa vastaan kanteen, joka koskee julkisia hankintoja koskevia direktiivejä sekä suoraan perustamissopimuksesta seuraavia velvoitteita, jotka kohdistuvat hankintamenettelyihin. Komission mukaan Ranska on rikkonut palveluhankintadirektiiviä sulkiessaan kansallisen lain ulkopuolelle sopimukset, jotka koskevat lainoja ja taloudellisia sitoumuksia. Ranska on myös rikkonut EY 49 artiklaa ja avoimuuden periaatetta niiden edellytysten osalta, joita se on asettanut niille sopimuksille, joiden kohteena ovat mm. oikeudelliset palvelut sekä sosiaali- ja terveyspalvelut.

Suomi on 3.1.2005 päivätyllä hakemuksella pyytänyt saada tukea väliintulijana Ranskaa.

Määräys: *Yhteisöjen tuomioistuimen presidentti* on 17.5.2005 antamallaan määräyksellä poistanut asian rekisteristä.

10. Asia T-369/03, Arizona Chemical B.V., Eastman Belgium B.V.B.A, Resinall Europe B.V.B.A., Cray Valley Iberica S.A. vastaan komissio

Kanteen kohde: Kumoamiskanne – Komission päätös olla poistamatta kolofonia direktiivin 67/548/ETY liitteenä I olevasta luettelosta – Tutkittavaksi ottamisen edellytykset.

Asian käsittely: Kantajat ovat nostaneet yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa komissiota vastaan kanteen, jossa vaaditaan komission kirjeeseen sisältyvän päätöksen kumoamista. Kyseisessä kirjeessä komissio ilmoitti vastauksena kantajien kirjeeseen, ettei se ryhdy toimenpiteisiin kolofonin poistamiseksi direktiivin 67/548/ETY liitteenä olevasta luettelosta.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (15.9.2004) komissiota. *Suomi* katsoi, ettei kyseessä ole EY 230 artiklan edellyttämä kannekelpoinen toimi, koska riidanalaiseen kirjeeseen ei liity oikeusvaikutuksia.

Määräys: Yhteisöjen tuomioistuin on 14.12.2005 antamallaan määräyksellä jättänyt kanteen tutkimatta. Ratkaisu oli Suomen kannan mukainen.

11. Asia T-141/04, Lapin liitto, Enontekiön kunta, Inarin kunta, Utsjoen kunta ja poromies Unto Autto vastaan komissio

Kanteen kohde: Komission päätös 2000/69/EY alppivyöhykkeen luonnonmaantieteellisellä olevista yhteisön tärkeinä pitämistä alueista – Luontodirektiivi 92/43/ETY – Perusoikeudet

Asian käsittely: *Kantajat* vaativat kanteessaan (9.4.2004) yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan Suomea koskevat tiedot komission päätöksestä, jolla vahvistettiin luettelo alppivyöhykkeen luonnonmaantieteellisellä alueella olevista luontodirektiivin mukaisista nk. Natura-alueista. Lisäksi vaaditaan, että Pallas-Ounastunturin kansallispuistoa koskeva suojelualue kumotaan erityisesti poromies Unto Auton oikeutta loukkaavana.

Suomi katsoi väliintulokirjelmässään (19.4.2005), ettei kannetta tule ottaa tutkittavaksi. Komission päätös ei koske kantajia EY 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetulla tavalla suoraan ja erikseen.

Määräys: Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on 30.6.2005 antamallaan määräyksellä poistanut asian rekisteristä.

2.4.2 Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset

1. Asia C-94/03, komissio vastaan neuvosto

Kanteen kohde: Neuvoston päätös 2003/106/EY – Vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskeva Rotterdamin sopimus – Toimivalta ympäristökysymyksissä – Oikeusperusta

Asian käsittely: *Komissio* haluaa kanteellaan kumota päätöksen, jolla neuvosto hyväksyi Rotterdamin yleissopimuksen. *Komissio* katsoo, että päätöksen oikeusperustaksi olisi tullut valita kauppapolitiikan alaan kuuluva EY 133 artikla ympäristönsuojelua koskevan EY 175 artiklan 1 kohdan sijaan.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (8.10.2003) neuvostoa ja vaati kanteen hylkäämistä. Rotterdamin yleissopimuksen olennaisena ja pääasiallisena tarkoituksena on ympäristönsuojelu ja sillä on ainoastaan välillisiä ja liitännäisiä vaikutuksia kauppaan. Neuvosto ei siten loukannut yhteisön yksinomaista toimivaltaa perustaessaan riidanalaisen päätöksen EY 175 artiklan 1 kohtaan.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Kokott* katsoi 26.5.2005 antamassaan ratkaisuehdotuksessa Suomen kannan mukaisesti, että komission kanne on hylättävä.

2. Asia C-178/03, komissio vastaan parlamentti ja neuvosto

Kanteen kohde: Parlamentin ja neuvoston asetus N:o 304/2003 – Vaarallisia kemikaaleja ja torjunta-aineita koskevan Rotterdamin sopimuksen täytäntöönpano – Toimivalta ympäristökysymyksissä – Oikeusperusta

Asian käsittely: *Komissio* pyrkii kanteellaan kumoamaan parlamentin ja neuvoston asetuksen, jolla pannaan yksityiskohtaisesti täytäntöön Rotterdamin yleissopimus. Komission mukaan asetuksen oikeudelliseksi perustaksi olisi tullut valita kauppapolitiikan alaan kuuluva EY 133 artikla ympäristönsuojelua koskevan EY 175 artiklan 1 kohdan sijaan. Asia liittyy läheisesti asiaan C-94/03.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (20.11.2003) parlamenttia ja neuvostoa ja vaati kanteen hylkäämistä. Parlamentti ja neuvosto eivät ole loukanneet yhteisön yksinomaista toimivaltaa perustaessaan riidanalaisen asetuksen EY 175 artiklan 1 kohtaan. Asetuksella pannaan täytäntöön Rotterdamin yleissopimus, jonka pääasiallisena tarkoituksena on ympäristönsuojelu eikä vaarallisten kemikaalien ja torjunta-aineiden kaupan sääntely.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Kokott* katsoi 26.5.2005 antamassaan ratkaisuehdotuksessa Suomen kannan mukaisesti, että komission kanne on hylättävä.

3. Asia C-122/04, komissio vastaan parlamentti ja neuvosto

Kanteen kohde: Forest Focus -asetuksen N:o 2152/2003 17 artiklan toinen kohta – Kumoaminen – Sääntelymenettelyn soveltaminen – Toisen komitologiapäätöksen 1999/468/ETY arviointiperusteista poikkeavan komiteavalinnan perusteluvelvollisuus.

Asian käsittely: *Komissio* vaatii kanteessaan (5.3.2004) nk. Forest Focus -asetuksen 17 artiklan toisen kohdan kumoamista siltä osin kuin siinä on valittu sääntelymenettely sovellettavaksi metsäohjelman täytäntöönpanotoimiin. Riitautettu säännös on vastoin toisessa komitologiapäätöksessä asetettuja komiteamenettelyn valintaa koskevia arviointikriteereitä. Asetuksen täytäntöönpanotoimiin tulisi soveltaa sääntelymenettelyn sijasta hallintomenettelyä. Sääntelymenettely voisi tulla sovellettavaksi vain, jos sen käyttämiselle olisi esitetty erityisiä perusteluja.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (31.8.2004) parlamenttia ja neuvostoa ja katsoi, ettei Forest Focus -asetuksen yhteydessä ole poikettu toisen komitologiapäätöksen arviointiperusteista.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Geelhoed* katsoi 15.9.2005 antamassaan ratkaisuehdotuksessa Suomen kannan vastaisesti, että asetuksen 17 artiklan 2 kohta tulisi kumota siltä osin kuin siinä alistetaan Forest Focus -ohjelman täytäntöönpanotoimenpiteiden toteuttaminen sääntelymenettelyyn, koska sääntelymenettelyn käyttöä ei ole perusteltu säännöksessä asianmukaisesti. Julkisasiamies katsoi kuitenkin, että kumotun asetuksen vaikutukset tulisi pitää osittain voimassa asiaa koskevien uusien säännösten antamiseen saakka.

4. Asia C-217/04, Yhdistynyt kuningaskunta vastaan parlamentti ja neuvosto

Kanteen kohde: Asetus (EY) N:o 460/2004 – Euroopan verkko- ja tietoturvaviraston perustaminen – Oikeusperusta

Asian käsittely: Yhdistynyt kuningaskunta katsoo kanteessaan (24.5.2004), että Euroopan verkko- ja tietoturvaviraston perustamiseksi annettu asetus tulisi kumota, koska virastoa ei ole perustettu asianmukaista oikeusperustaa käyttäen. Sen mukaan virasto tulisi perustaa EY 95 artiklan sijasta EY 308 artiklan nojalla.

Suomi katsoi väliintulokirjelmässään (4.2.2005) ja suullisessa käsittelyssä (7.9.2005), että EY 95 artikla on asianmukainen oikeusperusta asetuksen antamiselle. Asetuksen tavoitteet ja sen sisältö liittyvät kiinteästi

sisämarkkinoiden moitteettomaan toteuttamisen ja toiminnan varmistamiseen. Viraston tavoitteena on vähentää jäsenvaltioiden välisistä eroista muodostuvia esteitä sisämarkkinoiden toiminnalle. EY 95 artiklassa edellytetty rajat ylittävä vaikutus täyttyy, sillä asetuksessa tarkoitetut verkot ja tietojärjestelmät ovat perusluonteeltaan rajat ylittäviä. Asetus on lisäksi suhteellisuusperiaatteen mukainen.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Kokott* katsoi 22.9.2005 antamassaan ratkaisuehdotuksessa Suomen kannan vastaisesti, että asetus on kumottava, koska asetuksessa ei riittävästi määritellä sitä, miten virasto edistää lainsäädännön lähentämistä, eivätkä muut EY 95 artiklan 1 kohdan soveltamista puoltavat väitteet ole olleet perusteltuja. Julkisasiamies katsoi kuitenkin, että asetuksen vaikutukset tulisi pitää voimassa siihen saakka, kunnes asianmukaisen oikeudellisen perustan nojalla annettu asetus tulee voimaan, enintään kuitenkin tuomion antamista seuraavan toisen varainhoitovuoden loppuun saakka.

2.4.3 Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat

1. Asia C-380/03, *Saksa vastaan parlamentti ja neuvosto*

Kanteen kohde: Tupakkamainontadirektiivi 2003/33/EY – Kumoaminen – Direktiivin oikeusperusta – Toimivalta – Olennaisen menettelymääräyksen rikkominen – Yhteisön oikeuden yleiset periaatteet

Asian käsittely: *Saksa* haluaa kanteellaan (10.9.2003) kumota tupakkamainontadirektiivin 3 ja 4 artiklan, jotka koskevat painetuissa tiedotusvälineissä ja tietoyhteiskunnan palveluissa tapahtuvaa mainontaa sekä radiomainontaa ja sponsorointia. EY 95 artiklaa (sisämarkkinoiden perustaminen) ei olisi tullut käyttää direktiivin oikeudellisena perustana. Asiassa on myös rikottu olennaisesti yhteispäätösmenettelyn menettelymääräyksiä. Direktiivi on riittämättömästi perusteltu ja suhteellisuusperiaatteen ja yhteisön oikeudessa tunnustettujen yleisten oikeusperiaatteiden vastainen.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (2.6.2004) ja suullisessa käsittelyssä (6.12.2005) parlamenttia ja neuvostoa. Direktiivi on voitu antaa EY 95 artiklan perusteella. Asiassa ei ole rikottu yhteispäätösmenettelyn menettelymääräyksiä, eikä perusteluvelvollisuutta tai suhteellisuusperiaatetta taikka muitakaan yhteisön oikeudessa tunnustettuja yleisiä oikeusperiaatteita.

2. Asia C-334/04, *komissio vastaan Kreikka*

Kanteen kohde: Lintudirektiivi 79/409/ETY – Lintujen erityissuojelualueiden osoittaminen – IBA-selvitykselle annettava merkitys

Asian käsittely: *Komissio* on nostanut Kreikkaa vastaan kanteen, joka koskee lintudirektiivin 79/409/ETY rikkomista. Komission mukaan Kreikka ei ole osoittanut riittävästi Natura 2000 -verkostoon sisällytettäviä lintujen erityissuojelualueita. Komissio käyttää vertailukohtana lintujärjestöjen vuonna 2000 tärkeistä lintualueista tekemää IBA-selvitystä ja katsoo, että siinä osoitetaan autoritatiivisella tavalla ensisijaiset lintujen suojelualueet Kreikassa.

Suomi katsoi Kreikkaa tukevassa väliintulokirjelmässään (7.4.2005), että jäsenvaltion velvollisuutena on lintudirektiivin nojalla esittää tieteellinen näyttö siitä, että se on osoittanut SPA-alueiksi lukumäärältään ja kooltaan sopivimmat lajien suojelun alueet. Tämä on kuitenkin eri asia kuin velvollisuus esittää jokaisen SPA-luettelosta puuttuvan IBA-alueen osalta näyttö siitä, ettei kyseinen alue täytä SPA-alueeksi osoittamisen kriteerejä.

3. Asia C-412/04, *komissio vastaan Italia*

Kanteen kohde: EY 43 artikla (sijoittautumisoikeus) – EY 49 artikla (palveluiden tarjoamisen vapaus) - Julkisia hankintoja koskevat direktiivit – Menettelyn avoimuuden periaate

Asian käsittely: *Komissio* on nostanut (24.9.2004) Italiaa vastaan kanteen, joka koskee julkisia hankintoja koskevia direktiivejä sekä niitä hankintamenettelyihin kohdistuvia velvoitteita, jotka seuraavat suoraan perustamissopimuksesta. *Komissio* pitää yhteisön oikeuden vastaisena mm. Italian kansallisia säännöksiä, jotka koskevat hankintadirektiivien kynnysarvojen alle jääviä rakennustöiden suunnittelusta ja johdosta tehtäviä hankintoja.

Suomi katsoi Italiaa tukevassa väliintulokirjelmässään (18.7.2005), että hankintadirektiivien kynnysarvon alittavat hankinnat tulisi tehdä avoimella ja tarjoajien tasapuolisen kohtelun turvaavalla menettelyllä. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että hankinnoista olisi aina järjestettävä tarjouskilpailu tai että jokainen hankinta olisi ilmoitettava tietyllä foorumilla.

4. Asia C-503/04, *komissio vastaan Saksa*

Kanteen kohde: Yhteisöjen tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa C-20/01 ja C-28/01 antaman tuomion täytäntöönpano

Asian käsittely: *Komissio* vaatii kanteessaan (7.12.2004) tuomioistuinta toteamaan, ettei Saksa ole pannut täytäntöön tuomioistuimen tuomiota, kun se ei ole purkanut virheellisten hankintamenettelyjen tuloksena tehtyjä hankintasopimuksia ja velvoittamaan Saksa maksamaan päivittäistä uhkasakkoa tuomion täytäntöön panemisen edellyttämien toimenpiteiden viivästyessä.

Suomi tuki väliintulollaan Saksaa. Väliintulokirjelmässään (19.9.2005) *Suomi* katsoi, ettei yhteisöjen tuomioistuimen asioissa C-20/01 ja C-28/01 antaman tuomion täytäntöön paneminen edellytä voimassa olevien sopimusten purkua toisen sopimuspuolen vahingoksi

5. Asia C-519/04 P, *David Meca-Medina ja Igor Majcen vastaan komissio*

Kanteen kohde: Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio - *Komission* päätös hylätä valittajien Kansainvälistä olympiakomiteaa (KOK) vastaan tekemä kantelu - Dopingsäännösten kuuluminen perustamissopimuksen soveltamisalaan

Asian käsittely: *Valittajat* ovat vaatineet yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan ensimmäisen oikeusasteen 30.9.2004 antaman tuomion asiassa T-313/02. Asiassa oli kyse siitä, voidaanko dopingsääntöjä riitauttaa kilpailuoikeutta ja palvelujen tarjoamisen vapautta koskevien perustamissopimuksen määräysten nojalla.

Suomi vaati vastineessaan (18.3.2005), että valitus hylätään. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei rikkonut asiassa yhteisön oikeutta. Kyse ei ole sellaisesta taloudellisesta toiminnasta, johon perustamissopimuksen määräykset ulottuvat.

6. Asia C-36/05, *komissio vastaan Espanja*

Kanteen kohde: Lainausoikeutta koskeva direktiivi 92/100/ETY – Lainausoikeuden laajuus – Korvaus lainausoikeuden käyttämisestä

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (31.1.2005) Espanjan direktiivin vastaisesti vapauttaneen ainakin lähes kaikki laitosten luokat velvollisuudesta maksaa tekijöille korvausta tekijänoikeuksilla suojattujen teosten julkisesta lainaamisesta.

Suomi on 9.5.2005 päivätyllä hakemuksella pyytänyt saada tukea väliintulijana Espanjaa.

Määräys: Yhteisöjen tuomioistuin on Suomen pyynnöstä 8.9.2005 antamallaan määräyksellä peruuttanut Suomen väliintulon asiassa.

7. Yhdistetyt asiat C-39/05 P ja C-52/05 P, *Ruotsi ja Maurizio Turco vastaan neuvosto*

Kanteen kohde: Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio - Avoimuusasetus (EY) 1049/2001 - Poikkeusperusteet - Oikeudellisen neuvonannon suoja

Asian käsittely: *Valittajat* ovat pyytäneet yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen 23.11.2004 antaman tuomion. Kyseisellä tuomiolla hylättiin Turcon kanteessa esittämä pyyntö saada käyttöönsä neuvoston oikeuspalvelun lausunto avoimuusasetuksen oikeudellisen neuvonannon suojaa koskevan 4(2) artiklan nojalla.

Suomi yhtyi vastineessaan (30.5.2005) valittajien oikeudellisiin perusteisiin. Suomi katsoi ensinnä, että avoimuusasetuksen 4(2) artikla edellyttää asiakirjapyyntöjen tapauskohtaista arviointia. Oikeudellisen neuvonannon suojaa koskevaa poikkeusta on tulkittava ja sovellettava suppeasti. Toiseksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tulkinnut ja soveltanut virheellisesti avoimuusasetuksen 4(2) artiklan mukaista ylivoimaisen yleisen edun käsitettä ja asettanut tätä koskevan todistustaakan virheellisesti asiakirjapyynnön tekijälle.

8. Asia C-53/05, *komissio vastaan Portugali*

Kanteen kohde: Lainausoikeutta koskeva direktiivi 92/100/ETY – Lainausoikeuden laajuus – Korvaus lainausoikeuden käyttämisestä

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (9.2.2005) Portugalin direktiivin vastaisesti vapauttaneen kaikenlaiset laitokset velvollisuudesta maksaa tekijöille korvausta teosten julkisesta käytöstä.

Suomi on 9.5.2005 päivätyllä hakemuksella pyytänyt saada tukea väliintulijana Portugalia.

Määräys: Yhteisöjen tuomioistuin on Suomen pyynnöstä 16.9.2005 antamallaan määräyksellä peruuttanut Suomen väliintulon asiassa.

9. Asia C-64/05 P, *IFAW International Tierschutz-Fonds GmbH*

Kanteen kohde: Avoimuusasetuksen N:o 1049/2001 tulkinta - poikkeus julkisuusperiaatteesta - 4(5) artiklan merkitys jäsenvaltioille

Asian käsittely: *Ruotsi* vaatii valituksessaan (14.2.2005) yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-168/02, IFAW antaman avoimuusasetuksen 4 artiklan 5 kohdan tulkintaa koskevan tuomion. Avoimuusasetuksen 4 artiklan 5 kohdan mukaan: "Jäsenvaltio voi pyytää toimielintä olemaan luovuttamatta kyseisestä jäsenvaltiosta peräisin olevaa asiakirjaa ilman jäsenvaltion etukäteen antamaa suostumusta." Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi tuomiossaan, että jäsenvaltiolla on 4 artiklan 5 kohdan mukaan veto-oikeus kieltää toimielintä luovuttamasta siltä peräisin olevaa asiakirjaa. Se katsoi myös, että toimielimen on aina ennen asiakirjojen luovuttamista kysyttävä jäsenvaltion kantaa luovutukseen. Mikäli jäsenvaltio kieltää luovutuksen, asiakirjoja ei voida luovuttaa, vaikka jäsenvaltio ei olisi perustellut kielteistä kantaansa.

Suomi tuki asiassa väliintulijana *Ruotsia*. *Suomi* katsoi väliintulokirjelmässään (19.12.2005), että toimielin ei voi toteuttaa asetuksen tavoitetta mahdollisimman laajaan julkisuuteen ilman, että jäsenvaltio on esittänyt perustelut kielteiselle kannalleen ja että niiden perusteella on kiistatta pääteltävissä, että 4 artiklan 5 kohta soveltuu kyseiseen asiakirjaan. Toimielin ei voi luovuttaa asiakirjaa tilanteessa, jossa jäsenvaltio on kieltänyt luovutuksen ja perustellut kantansa 4 artiklan 1-3 kohdissa mainituilla poikkeusperusteilla. Jäsenvaltion pyyntö voi myös perustua jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön salassapitosäännöksiin tai muihin kansallisen järjestelmän sääntöihin, kahdenkeskisiin valtiosopimuksiin taikka yhteisön oikeuden muihin asiakirjajulkisuutta koskeviin erityissäännöksiin tai yhteisöä velvoittaviin kansainvälisiin säädöksiin.

10. Asia C-66/05, *komissio vastaan Alankomaat*

Kanteen kohde: Sosiaaliturva-asetus (ETY) N:o 1408/71 - Sairausvakuutusmaksun laskentaperusta - Oikeus ottaa huomioon toisesta jäsenvaltiosta saatu eläketulo

Asian käsittely: *Komission* kanne (14.2.2005) koskee sosiaaliturva-asetuksen soveltamista Alankomaissa asuvan eläkkeensaajan sairausvakuutusmaksua määrättäessä. *Komissio* katsoo kanteessaan, että Alankomaat on vastoin asetuksen 33 (1) artiklaa ottanut sairausvakuutusmaksua määrätessään huomioon toisesta EU:n jäsenvaltiosta saadun eläketulon.

Suomi on 14.4.2005 päivätyllä hakemuksella pyytänyt saada tukea väliintulijana Alankomaita. Asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on kesken.

11. Asia C-186/05, *komissio v. Ruotsi*

Kanteen kohde: Alkoholin maahantuontikielto - Ruotsin lainsäädäntö - Alkoholin vähittäismyyntimonopoli - EY 31 ja EY 28 artikla

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (25.4.2005) Ruotsin lainsäädännön estävän yhteisön oikeuden vastaisesti alkoholin yksityisen, itsenäisen välittäjän tai ammattimaisen kuljetuspalvelun välityksellä tapahtuvan maahantuonnin. Tavaroiden vapaasta liikkuvuudesta annetun EY 28 artiklan vastaista on, että vain vähittäismyyntimonopoli (Systembolaget) voi asiakkaan pyynnöstä hoitaa yksityisen maahantuonnin. *Ruotsi* katsoo puolestaan, ettei EY 28 artikla sovellu kyseessä olevaan tilanteeseen, koska asiassa tulee sovellettavaksi kaupallisia valtion monopoleja koskeva EY 31 artikla. Kielto on osa vähittäismyyntimonopolia, eikä se siten ole yhteisön oikeuden vastainen.

Suomi tuki asiassa väliintulijana Ruotsia. Väliintulokirjelmässään (19.12.2005) *Suomi* katsoi, että komission kanne on hylättävä, koska komissio on perustanut kanteensa virheellisesti EY 28 artiklaan. Kyseinen tuontikielto on osa vähittäismyyntimonopolia ja siihen sovelletaan EY 31 artiklaa *Franzén*-asiassa (C-189/95) annetun tuomion mukaisesti.

12. Asia C-294/05, komissio vastaan Ruotsi

Kanteen kohde: Yhteisön omien varojen asetus (EY, Euratom) N:o 1150/2000 - Puolustustarvikkeiden vapauttaminen tuontitulleista - EY 296 artikla

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (20.7.2005), että Ruotsi on rikkonut yhteisön oikeutta kieltäytyessään laskemasta ja maksamasta omia varoja, joita se ei ole asettanut komission käyttöön yhteisön tullitariffin vastaisesti puolustustarvikkeiden sekä kaksikäyttötuotteiden tullittoman tuonnin yhteydessä vuosina 1998-2002. Ruotsi on siten laiminlyönyt yhteisön omien varojen asetuksen mukaiset velvollisuutensa.

Suomi on 21.10.2005 päivätyllä hakemuksella pyytänyt saada tukea väliintulijana Ruotsia.

13. Asia C-299/05, komissio vastaan Euroopan parlamentti ja neuvosto

Kanteen kohde: Lapsen hoitotuki - Maksuihin perustumaton erityisetuus - Sosiaaliturva-asetus (ETY) N:o 1408/71 - Asetus 647/2005

Asian käsittely: *Komissio* vaatii kanteessaan (26.7.2005), että yhteisöjen tuomioistuin kumoaa asetuksen N:o 1408/71 muuttamiseksi annetun asetuksen N:o 647/2005 liitteen I siltä osin kuin tietyt Suomen, Ruotsin ja Yhdistyneen kuningaskunnan etuudet eivät komission näkemyksen mukaan täytä asetuksessa N:o 647/2005 esitettyjä maksuihin perustumattomien erityisetuuksien kriteerejä.

Suomi on 3.10.2005 päivätyllä hakemuksella pyytänyt saada tukea väliintulijana Euroopan parlamenttia ja neuvostoa.

14. Asia C-327/05, komissio vastaan Tanska

Kanteen kohde: Tuotevastuudirektiivi 85/374/ETY - Vahingonkorvausvastuu

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (30.8.2005) Tanskan tuotevastuulain olevan tuotevastuudirektiivin vastainen, koska laissa säädetään jakelijan olevan vahingonkorvausvastuussa samoin edellytyksin kuin tuotteen valmistajan. Direktiivin perusteella vain tuotteen valmistaja voi olla objektiivisessa korvausvastuussa.

Suomi on 22.11.2005 päivätyllä hakemuksella pyytänyt saada tukea väliintulijana Tanskaa.

15. Asia T-229/04, Ruotsi vastaan komissio

Kanteen kohde: Parakvattidirektiivi 2003/112/EY – Kasvinsuojeluainedirektiivi 91/414/ETY – EY 6 ja EY 174 artikla (ympäristönsuojelu)

Asian käsittely: *Ruotsi* haluaa kanteellaan (27.2.2004) kumota komission direktiivin, jolla lisätään parakvattiniminen aine kasvinsuojeluaineiden sallittujen tehoaineiden listaan. *Ruotsi* katsoo, että komissio on parakvattidirektiivin antaessaan jättänyt noudattamatta ympäristönsuojelua koskevia EY 6 ja EY 174 artiklaa. Lisäksi komissio on rikkonut kasvinsuojeluainedirektiivin 5 artiklaa, jonka mukaan tehoainetta sisältävien kasvinsuojeluaineiden hyvän kasvinsuojelukäytännön mukaisella käytöllä ei saa olla haitallisia vaikutuksia ihmisten tai eläinten terveyteen tai kohtuuttomia haittavaikutuksia ympäristöön.

Suomi katsoi *Ruotsia* tukevassa väliintulokirjelmässään (28.1.2005), että parakvattidirektiivi tulisi kumota. Direktiiviä säädettäessä on laiminlyöty noudattaa ennalta varautumisen periaatetta. Myöskään vaatimusta suojelun korkeasta tasosta ei ole noudatettu.

16. Asia T-150/05, *Markku Sahlstedt ym. vastaan komissio*

Kanteen kohde: Komission päätös 2001/101/EY - Natura-alue - EY 230 artikla - tutkittavaksi ottaminen

Asian käsittely: *Markku Sahlstedt ja muut* vaativat kanteessaan (18.4.2005) ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan komission päätöksen 2001/101/EY, jolla vahvistettiin luettelo luontodirektiivin 92/43/ETY mukaisista nk. Natura-alueista. Toissijaisesti kantajat vaativat, että päätös kumotaan Suomea koskevalta osin tai ainakin kanteessa yksilöityjen alueiden osalta.

Komissio on 11.7.2005 tehnyt väitteen kanteen tutkimatta jättämisestä.

Suomi totesi komissiota tukevassa väliintulokirjelmässään (8.11.2005), että Suomella ei ole lisättävää komission kirjelmään asian tutkittavaksi ottamisen osalta.

3 VALVONTAMENETTELYT

Seuraavassa käydään läpi ne EY 226 artiklaan perustuvat Suomea vastaan vireillä olevat rikkomusmenettelyt, joissa kertomuskauden aikana on annettu virallinen huomautus tai perusteltu lausunto. Perusteltua lausuntoa seuraava vaihe on jäsenyyssvelvoitteiden rikkomista koskevan kanteen nostaminen. Rikkomuskanteita on käsitelty edellä 2.2 jaksossa.

3.1 VIRALLISET HUOMAUTUKSET

1. Virallinen huomautus 15.12.2004 (2004/0810-2004/0844); 35 direktiivin täytäntöönpano

Komission mukaan *Suomi* ei ole tehnyt komissiolle ilmoitusta direktiivien 2001/42/EY, 2002/49/EY, 2002/65/EY, 2002/87/EY, 2002/88/EY, 2002/95/EY, 2002/96/EY, 2003/6/EY, 2003/15/EY, 2003/44/EY, 2003/74/EY, 2003/78/EY, 2003/80/EY, 2003/82/EY, 2003/83/EY, 2003/104/EY, 2003/108/EY,

2003/111/EY, 2003/113/EY, 2003/121/EY, 2003/124/EY, 2003/125/EY, 2003/126/EY, 2004/2/EY, 2004/4/EY, 2004/55/EY, 2004/59/EY, 2004/69/EY, 2004/70/EY, 2004/72/EY, 2004/79/EY, 2004/87/EY, 2004/88/EY, 2004/93/EY ja 2004/94/EY täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (3.2.2005) kerrottiin, että direktiivit 2002/65/EY, 2002/87/EY, 2002/88/EY, 2003/74/EY, 2003/104/EY, 2003/113/EY ja 2003/126/EY on pantu täytäntöön kokonaisuudessaan. Direktiivi 2004/79/EY ei edellytä lainsäädäntötoimia Suomessa. Muiden direktiivien täytäntöönpano on vielä kesken. Vastauksessa annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

Komissio on päättänyt (5.7.2005) lopettaa valvontamenettelyn direktiivien 2002/65/EY, 2003/15/EY, 2003/74/EY, 2003/80/EY, 2003/83/EY, 2003/104/EY, 2003/111/EY, 2003/113/EY, 2003/126/EY, 2004/4/EY, 2004/79/EY, 2004/87/EY, 2004/88/EY, 2004/93/EY ja 2004/94/EY osalta, (12.10.2005) direktiivien 2002/87/EY ja 2004/69/EY osalta sekä (13.12.2005) direktiivien 2002/88/EY, 2003/78/EY, 2003/82/EY, 2003/121/EY, 2004/2/EY, 2004/55/EY, 2004/59/EY ja 2004/70/EY osalta.

Komissio on jatkanut valvontamenettelyä perustellulla lausunnolla direktiivien 2001/42/EY, 2002/49/EY, 2002/95/EY, 2002/96/EY, 2003/44/EY, 2003/108/EY, 2003/6/EY, 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY osalta (ks. jäljempänä kohta 3.3).

2. Virallinen huomautus 22.12.2004 (2003/2196); lainausoikeusdirektiivin soveltaminen

Komission mukaan Suomi on laiminlyönyt velvoitteensa, koska se ei ole saattanut lainausoikeutta koskevaa direktiiviä 92/100/ETY asianmukaisesti osaksi lainsäädäntöään. Lisäksi komissio pyytää Suomen viranomaisia toimittamaan täsmentävät tiedot siitä, mihin laitosten ryhmiin lainausoikeutta sovelletaan, ja mikä on kyseisen oikeuden perusteella maksettujen korvausten määrä.

Suomen vastauksessa (16.2.2005) tuotiin esiin, että direktiiviä täytäntöönpanossa lähdettiin siitä, että komission direktiivin valmisteluvaiheessa antama lausuma mahdollistaa yleisten kirjastojen, yliopistojen ja oppilaitosten kirjastojen sulkemisen korvausoikeuden piiristä. Tekijänoikeuslakia tullaan kuitenkin esittämään muutettavaksi siten, että lain lainauskorvausoikeutta koskevasta poikkeuksesta poistetaan yleiset kirjastot. Eräistä kirjailijoille ja kääntäjille suoritettavista apurahoista ja avustuksista annetun lain mukainen apurahajärjestelmä ei liity direktiiviin eikä direktiivin mukaiseen lainausoikeuteen. Tämän vuoksi kyseinen laki on jätettävä direktiivin soveltamista koskevan valvontamenettelyn ulkopuolelle. Suomen hallitus esittää kuitenkin lakiin sisältyvän asumista koskevan edellytyksen poistamista.

3. Virallinen huomautus 22.12.2004 (2003/5206); toimitilojen vuokraaminen paikallisviranomaisille

Komissio katsoo, että Kouvolan, Lohjan, Raision, Raahen ja Ylä-Savon kihlakunnanviraston ja Vaasan poliisitalon toimitilavuokrauksissa ei ole noudatettu rakennusurakkadirektiiviä 93/37/ETY. Komission mukaan toimitilavuokraukset ovat direktiivin piiriin kuuluvia hankintoja, minkä vuoksi hankinnoista olisi tullut ilmoittaa direktiivissä edellytetyllä tavalla.

Suomen vastauksessa (16.2.2005) todettiin, että Suomi on ryhtynyt toimenpiteisiin kyseisissä hankinnoissa mahdollisesti esiintyvien epäselvyyksien selvittämiseksi. Lisäksi hankintalainsäädäntöä tullaan muuttamaan siten, että se vastaa paremmin yhteisön hankintadirektiivejä. Toimitilavuokrauksia koskevia sisäisiä ohjeita ja päätöksentekomenettelyä ollaan myös uudistamassa.

Komissio on päättänyt (5.7.2005) lopettaa valvontamenettelyn.

4. Virallinen huomautus 22.12.2004 (2003/4943); suurkeittiölaitehankinnat

Komission mukaan Vantaan kaupungin omistaman Korson Keskustakiinteistöt Oy:n suurkeittiölaitehankinnassa ei ole noudatettu riittävää avoimuutta ja tarjoajien tasapuolisen kohtelun periaatetta. Näitä vaatimuksia olisi tullut noudattaa, vaikka hankinnan arvo jäi alle julkisia tavaranhankintoja koskevan direktiivin 93/36/ETY soveltamiskynnyksen.

Suomi kuvasi vastauksessaan (14.2.2005) virallisen huomautuksen kohteena olevan hankinnan kulkua sekä siinä noudatettua avoimuutta. Hankintadirektiivien soveltamisalan ulkopuolella olevien hankintojen osalta on noudatettava osapuolten tasapuolisen kohtelun periaatetta ja riittävää avoimuutta, vaikka direktiivien kilpailuttamisvelvoitteet eivät voi sellaisenaan ulottua niihin. Suomessa on valmisteilla hankintalainsäädännön kokonaisuudistus, jossa avoimuusvelvoitetta tullaan täsmentämään myös kynnysarvon alittavien hankintojen osalta.

5. Virallinen huomautus 24.1.2005 (2004/4404); yhdenvertainen kohtelu vapaaehtoisissa lisäeläkejärjestelyissä

Komissio katsoo, että vuonna 1997 toteutettu vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistaminen on tapahtunut vastoin EY 141 artiklan mukaista miesten ja naisten samapalkkaisuuden periaatetta sekä neuvoston direktiiviä 86/378/ETY. Miespuolisen henkilön valitessa aiemman korkeamman eläkeiän sijaan alemman eläkeiän hänen lisäeläkettään ei voida rajoittaa etuuksiin, jotka liittyvät ennen 1.1.1994 kertyneisiin työskentelykausiin.

Suomen vastauksessa (18.3.2005) todettiin, että samapalkkaisuuden periaate on sovelnut Suomeen vasta siitä ajankohdasta alkaen, kun Suomi liittyi Euroopan talousalueeseen. Asiassa on kyse tätä ajankohtaa edeltävistä työskentelykausista, minkä vuoksi niihin ei sovelleta samapalkkaisuuden periaatetta. Tämän vuoksi kyseisiä kausia ei tarvitse ottaa huomioon komission tarkoittamassa tilanteessa. Suomi viittasi vastauksessaan asiassa C-262/88 *Barber* sekä asiassa C-351/00 *Niemi* annettuihin tuomioihin.

6. Virallinen huomautus 4.2.2005 (2005/0095-2005/0106); kahdentoista direktiivin täytäntöönpano

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt komissiolle ilmoitusta direktiivien 2002/99/EY, 2003/24/EY, 2003/25/EY, 2003/30/EY, 2003/37/EY, 2003/89/EY, 2003/95/EY, 2003/100/EY, 2004/16/EY, 2004/57/EY, 2004/103/EY ja 2004/15/EY täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (18.3.2005) kerrottiin, että direktiivit 2002/99/EY, 2003/25/EY ja 2003/100/EY on pantu täytäntöön kokonaisuudessaan. Muiden direktiivien täytäntöönpanon osalta todettiin täytäntöönpanon olevan vielä kesken ja annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

Komissio on päättänyt (5.7.2005) lopettaa valvontamenettelyn direktiivien 2002/99/EY, 2003/25/EY ja 2003/100/EY osalta, (12.10.2005) direktiivin 2004/57/EY osalta ja (13.12.2005) direktiivien 2003/37/EY, 2003/89/EY, 2003/95/EY, 2004/16/EY, 2004/103/EY ja 2004/105/EY osalta.

Komissio on jatkanut valvontamenettelyä perustellulla lausunnolla direktiivien 2003/24/EY ja 2003/30/EY osalta (ks. jäljempänä kohta 3.3).

7. Virallinen huomautus 21.3.2005 (2004/5098); *Tornion ja Haaparannan kehittämishankkeen YVA-direktiivin mukaisuus*

Komission mukaan Suomi on Tornion ja Haaparannan kaupunkien kehittämishankkeen yhteydessä jättänyt noudattamatta ympäristövaikutusten arvioinnista (YVA) annettua direktiiviä. Komissio viittaa kehittämissuunnitelmaan liittyvään vesirakentamishankkeeseen. Suomen viranomaisten olisi ennen vesioikeudellisen luvan myöntämistä tullut suorittaa nk. tarveharkinta sen selvittämiseksi, onko hanke alistettava YVA-menettelyyn. Hanke sisältää sellaista puuttumista vesiympäristöön, jolla yleensä on merkittävää vaikutusta ympäristöön. Komissio huomauttaa lopuksi, että jäsenvaltion on korvattava kaikki ne vahingot, jotka ovat aiheutuneet siitä, ettei ympäristövaikutuksia ole arvioitu.

Suomen vastauksessa (13.6.2005) katsottiin, että YVA-direktiiviä ei ole rikottu. Vesirakentamishanke ei aiheuta sellaisia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, että se olisi YVA-direktiivin mukaan täytynyt alistaa YVA-menettelyyn. Vaikutukset kohdistuvat keinotekoiseen kaupunkiympäristössä sijaitsevaan vesialueeseen (Kaupunginlahteen), josta otetaan käyttöön vain 7%. Tästä huolimatta viranomaiset ovat selvittäneet hankkeen ympäristövaikutuksia kattavasti.

8. Virallinen huomautus 21.3.2005 (2003/0244); *tuomion täytäntöönpano, tekijänoikeudet*

Komission mukaan Suomi on jättänyt täyttämättä EY 228 artiklan mukaiset velvollisuutensa, koska se ei ole toteuttanut asiassa C-56/04, komissio vastaan Suomi annetun tuomion täytäntöönpanon edellyttämiä toimenpiteitä. Kyseisessä tuomiossa todettiin, ettei Suomi ole pannut täytäntöön tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa annettua direktiiviä 2001/29/EY.

Suomen vastauksessa (13.5.2005) kerrottiin, että direktiivin täytäntöönpanevia lakeja koskeva hallituksen esitys on parhaillaan eduskunnan käsiteltävänä. Eduskuntakäsittelyn vaiheesta on pääteltävissä, että eduskunta saattaisi hyväksyä lainmuutokset ennen kesälomataukoa 2005. Lainmuutokset tullaan saattamaan voimaan niin pian kuin mahdollista eduskunnan hyväksymisen jälkeen.

Komissio on jatkanut valvontamenettelyä perustellulla lausunnolla (ks. jäljempänä kohta 3.3).

9. Virallinen huomautus 21.3.2005 (2005/2012); *alusjätedirektiivin täytäntöönpano*

Komission mukaan Suomi ei ole noudattanut aluksella syntyvän jätteen ja lastijäämien vastaanottolaitteista satamissa annettua direktiiviä 2000/59/EY, koska komissio ei ole saanut ilmoitusta satamien jätteen vastaanotto- ja käsittelysuunnitelmien hyväksymisestä.

Suomen vastauksessa (13.5.2005) kerrottiin, että Manner-Suomen kaikille satamille ei ole vielä hyväksytty jätehuoltosuunnitelmia. Valtaosa suunnitelmista tullaan hyväksymään vuoden 2005 loppuun mennessä. Ahvenanmaan maakunnan osalta suunnitelmat on hyväksytty ja toimitettu komissiolle.

Komissio on jatkanut valvontamenettelyä perustellulla lausunnolla (ks. jäljempänä kohta 3.3).

10. Virallinen huomautus 22.3.2005 (2005/0327-2005/0332); *kuuden direktiivin täytäntöönpano*

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt komissiolle ilmoitusta direktiivien 2002/89/EY, 2002/92/EY, 2003/9/EY, 2003/115/EY, 2004/13/EY ja 2004/102/EY täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (13.5.2005) kerrottiin, että direktiivi 2003/115/EY on pantu täytäntöön kokonaisuudessaan. Direktiivien 2002/89/EY, 2004/13/EY, 2004/102/EY osalta kerrottiin, että ne on pantu täytäntöön Manner-Suomen osalta. Direktiivien 2002/92/EY ja 2003/9/EY osalta todettiin täytäntöönpanon olevan vielä kesken ja annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

Komissio on (12.10.2005) päättänyt lopettaa valvontamenettelyn direktiivien 2002/92/EY (2005/0328) ja 2003/9/EY (2005/0329) osalta sekä (13.12.2005) direktiivien 2002/89/EY, 2004/13/EY ja 2004/102/EY osalta.

11. Virallinen huomautus 31.5.2005 (2005/0479-2005/0482); neljän direktiivin täytäntöönpano

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt komissiolle ilmoitusta direktiivien 2004/45/EY, 2004/46/EY, 2004/47/EY sekä 2004/95/EY täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (7.7.2005) todettiin, että kyseiset direktiivit on Manner-Suomen osalta pantu täytäntöön. Ahvenanmaan maakunnan osalta todettiin täytäntöönpanon olevan vielä kesken ja annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

Komissio on (13.12.2005) päättänyt lopettaa valvontamenettelyn kaikkien direktiivien osalta.

12. Virallinen huomautus 13.7.2005 (2005/2220); liikenteen biopolttoaineet

Komissio katsoo, että Suomi ei ole hyväksyttävästi perustellut päätöstään asettaa ohjeelliseksi kansalliseksi tavoitteekseen muun kuin direktiivin 3 artiklan 1 b) kohdan i) alakohdan mukaisen kahden prosentin viitearvon. Tästä johtuen komissio katsoo Suomen jättäneen täyttämättä direktiivin 4 artiklan 1 kohdan mukaisen perusteluvaihtoehdon.

Suomi korosti vastauksessaan (2.9.2005) suhtautuvansa vakavasti direktiivin asettamiin tavoitteisiin. Suomi tulee syksyllä 2005 valmistuvassa energia- ja ilmastostrategiassa tuomaan esiin ne toimintalinjat, joilla Suomi pyrkii lisäämään liikenteen biopolttoaineiden tuotantoa ja käyttöä lähivuosina. Keskeisin syy siihen, että Suomen tavoite vuodelle 2005 on olennaisesti direktiivin viitearvoa pienempi, on Suomen alhainen lähtötilanne. Annetussa aikataulussa direktiivin tavoitteen mukaisten määrien edellyttämän raaka-aineiden tuotannon synnyttäminen ja polttoaineiden tuotantolaitosten rakentaminen ei ole käytännössä ollut mahdollista.

13. Virallinen huomautus 13.7.2005 (2004/2150); kauppa-alusten kapteenien ja yliperämiesten kansalaisuusvaatimukset

Komissio katsoo Suomen jättäneen täyttämättä sille työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskevan EY 39 artiklan mukaan kuuluvat velvollisuudet, koska merilain 6 luvun 1 §:ssä vaaditaan, että suomalaisen kauppa-aluksen päällikkönä saa toimia vain Suomen kansalainen.

Suomi totesi vastauksessaan (2.9.2005), että merilain 6 luvun 1 §:ään sisältyvä kansalaisuusvaatimus tullaan poistamaan.

14. Virallinen huomautus 13.7.2005 (2005/2215); teleyritysten yleispalveluvelvoite, direktiivin 2002/22/EY täytäntöönpano

Komission mukaan Suomi ei ole noudattanut yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuksista sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla annettua yleispalveludirektiiviä 2002/22/EY. Suomen lainsäädännön soveltaminen johtaa automaattisesti hallitsevassa asemassa olevan operaattorin nimeämiseen yleispalvelun tarjoajaksi eikä muita operaattoreita tällöin oteta huomioon.

Suomen vastauksessa (6.9.2005) todettiin, että Suomen lainsäädännössä ei tällä hetkellä säädetä erillisestä nimeämismenettelystä. Suomessa on ensisijaisesti kilpailua edistämällä pyritty siihen, että palvelut ovat mahdollisimman edullisia ja laadultaan hyviä maan kaikissa osissa. Komission virallisen huomautuksen johdosta Suomi tulee kuitenkin muuttamaan lainsäädäntöään.

15. Virallinen huomautus 13.7.2005 (2005/2167); tullien jälkikanto ja yhteisön omien varojen kirjaaminen tileihin

Komission mukaan Suomi ei ole noudattanut yhteisön omista varoista annettuja asetuksia N:o 1552/89 ja N:o 1150/2000. Komission mukaan Suomi rikkoo asetuksia tullivelan jälkikantotilanteissa, sillä Suomen viranomaiset kuulevat tullivelallista ennen lopullisen jälkikantopäätöksen tekemistä. Tämän seurauksena yhteisöjen omien varojen tileihin kirjaaminen viivästyy.

Suomen vastauksessa (6.9.2005) katsottiin, ettei yhteisön omien varojen asetuksia ole rikottu. Kuulemismenettely on tarpeen, jotta tullien määrä voidaan tullikoodeksin 220 artiklan 1 kohdan edellyttämällä tavalla selvittää. Kuulemismenettelyn noudattaminen ei siten tarkoita sitä, että tullivelan tileihin kirjaaminen viivästyisi.

16. Virallinen huomautus 13.7.2005 (2005/2217); valtion omistajaohjaus

Komission mukaan Suomi ei ole noudattanut sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä annettua puitedirektiiviä 2002/21/EY. Suomi ei ole sen 3 artiklan 2 kohdan edellyttämällä tavalla rakenteellisesti erottanut teleyritysten sääntelytoimintaan tai niiden päätäntävaltaan liittyviä toimintoja, koska liikenne- ja viestintäministeriö vastaa molemmista toiminnoista.

Suomen vastauksessa (6.9.2005) kerrottiin, että talouspoliittinen ministerivaliokunta on päättänyt, että vastuu TeliaSonera AB:n omistajaohjauksesta siirretään liikenne- ja viestintäministeriöltä kauppa- ja teollisuusministeriölle.

17. Virallinen huomautus 28.7.2005 (2005/0604-2005/0614); yhdentoista direktiivin täytäntöönpano

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta komissiolle direktiivien 2003/35/EY, 2003/103/EY, 2003/105/EY, 2004/43/EY, 2004/44/EY, 2004/77/EY, 2004/115/EY, 2004/116/EY, 2005/16/EY, 2005/17/EY ja 2005/18/EY täytäntöönpanosta.

Suomi kertoi vastauksessaan (22.9.2005), että direktiivi 2003/105/EY on pantu täytäntöön kokonaisuudessaan. Direktiivit 2004/43/EY, 2004/44/EY, 2004/77/EY, 2004/115/EY, 2004/116/EY, 2005/16/EY, 2005/17/EY ja

2005/18/EY on pantu täytäntöön Manner-Suomessa. Muiden direktiivien osalta kerrottiin täytäntöönpanon olevan vielä kesken ja annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

Komissio on (13.12.2005) päättänyt lopettaa valvontamenettelyn direktiivien 2003/105/EY, 2004/43/EY, 2004/44/EY ja 2004/77/EY osalta.

Komissio on (19.12.2005) jatkanut valvontamenettelyä perustellulla lausunnolla direktiivin 2003/35/EY osalta.

18. Virallinen huomautus 3.10.2005 (2005/0783 - 2005/0787); viiden direktiivin täytäntöönpano

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivien 2003/33/EY, 2003/42/EY, 2003/114/EY, 2004/12/EY ja 2004/14/EY täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (18.11.2005) kerrottiin, että direktiivit 2003/33/EY ja 2003/114/EY on pantu täytäntöön kokonaisuudessaan. Direktiivien 2004/12/EY ja 2004/14/EY osalta kerrottiin, että ne on pantu täytäntöön Manner-Suomen osalta. Direktiivin 2003/42/EY osalta todettiin täytäntöönpanon olevan vielä kesken ja annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

Komissio on lopettanut 13.12.2005 valvontamenettelyn direktiivien 2003/33/EY, 2003/114/EY ja 2004/14/EY osalta.

19. Virallinen huomautus 18.10.2005 (2003/1033); asiassa C-327/04 annetun tuomion täytäntöönpano

Komissio katsoo, että Suomi on jättänyt täyttämättä EY:n perustamissopimuksen mukaiset velvoitteensa, koska se ei ole pannut täytäntöön yhteisöjen tuomioistuimen tuomioita asiassa C-327/04, komissio v. Suomen tasavalta. Siinä todettiin Suomen rikkoneen sille rodusta ja etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta annetun direktiivin mukaan kuuluvat velvoitteensa, koska se ei ole pannut täytäntöön direktiiviä Ahvenanmaan maakunnan osalta.

Suomi totesi vastauksessaan (8.12.2005), että se on toteuttanut yhteisöjen tuomioistuimen tuomion täytäntöön panemiseksi tarvittavat toimenpiteet, koska tarvittavat lait on säädetty.

20. Virallinen huomautus 18.10.2005 (2003/4300); leasingvuokrattujen ajoneuvojen verotus

Komissio katsoo, että Suomen autoverojärjestelmä on EY 49 artiklan mukaisen palveluiden vapaan liikkuvuuden vastainen, koska Suomessa asuva henkilö voi käyttää toisessa jäsenvaltiossa leasingvuokraamansa ajoneuvoa Suomessa verotta ainoastaan seitsemän päivän ajan, minkä jälkeen autovero on maksettava täysimääräisenä leasing sopimuksen pituudesta riippumatta.

Suomen vastauksessa (9.12.2005) todettiin, että siltä osin kuin virallinen huomautus koskee autoveron määrää ja sen suhdetta ajoneuvon Suomessa käytön kestoon, valtiovarainministeriössä tutkitaan parhaillaan mahdollisuutta muuttaa lainsäädäntöä. Suomen lainsäädännössä asetetut ajalliset rajoitukset ajoneuvojen verottomalle käytölle eivät tee asetettujen velvollisuuksien noudattamisesta mahdotonta tai suhteettoman vaikeaa. Valtaosassa tapauksia ajoneuvoa saa käyttää siirto- ja ajoluvalla kolme kuukautta ennen rekisteröintiä. Myös normaalin enintään seitsemän päivän siirtoluvan voimassaoloaika on koettu menettelyn soveltamisalalla yleisesti riittäväksi.

3.2 TÄYDENTÄVÄT VIRALLISET HUOMAUTUKSET

1. Täydentävä virallinen huomautus 19.4.2005 (2004/2041); *viestintäverkkoja koskevien direktiivien 2002/21/EY, 2002/19/EY ja 2002/20/EY täytäntöönpano*

Komissio katsoo, että direktiivin sääntelyperiaatteita ei ole kaikilta osin sisällytetty viestintämarkkinalakiin. Komission mukaan lain 43 § suosii matkaviestinverkon operaattoreita kiinteän verkon ja matkaviestinverkon yhteenliittämisen hinnoittelussa. Lain 39 § sisältää määräyksen teleyrityksen velvollisuudesta neuvotella verkkojen ja telepalvelujen yhteenliittämisestä, mutta se ei sisällä nimenomaista määräystä neuvotteluoikeudesta. Laki myös asettaa kiinteän verkon ja matkaviestinverkon operaattorit eriarvoiseen asemaan. Lain 42 § puolestaan syrjii kiinteän verkon operaattoreita, koska vain matkaviestinverkon operaattorilla on oikeus valita kaukotelepalvelun tarjoaja. Virallinen huomautus täydentää asiassa 1.4.2004 annettua virallista huomautusta.

Suomen vastauksessa (13.6.2005) todettiin, että puitedirektiivissä, valtuutusdirektiivissä tai käyttöoikeusdirektiivissä ei ole sellaista säännöstä, jonka mukaan kiinteän puhelinverkon operaattorilla tulisi olla oikeus ostaa matkaviestinverkon operaattorilta yhdysliikennepalvelu. Suomessa noudatetulla hinnoittelukäytännöllä on ollut kilpailua lisäävä ja hintoja alentava vaikutus. Lain 43 § ei siten ole ristiriidassa direktiivien kanssa. Lain 39 §:n osalta todettiin, että neuvotteluvollisuus merkitsee aina sitä, että vastaavasti toisella yrityksellä on oikeus neuvotella. Lain 42 §:n osalta todettiin, että pykälä on tarkoitus kumota, koska se on teknisen kehityksen myötä osoittautunut tarpeettomaksi.

Komissio on (19.12.2005) jatkanut valvontamenettelyä perustellulla lausunnolla.

2. Täydentävä virallinen huomautus 13.7.2005 (2004/2196); *liikennevakuutus siirtoluvan yhteydessä*

Komissio katsoo siirtoluvan yhteydessä vaadittavan liikennevakuutuksen olevan ristiriidassa yhteisön liikennevakuutusdirektiivien (72/166/ETY, 90/232/ETY, 88/357/ETY, 92/49/ETY) kanssa. Suomen lainsäädäntö on vastoin vastuullisen valtion, palvelujen tarjoamisen vapauden ja hinnoitteluvapauden periaatteita sekä koko yhteisön alueen kattamista koko sopimuskauden ajan koskevaa periaatetta.

Suomen vastauksessa (6.9.2005) katsottiin, ettei Suomen lainsäädäntö ole yhteisön oikeuden vastainen. Ajoneuvon vastuullinen valtio vaihtuu Suomen tulkinnan mukaan Suomeen siirtomerkin kiinnittämisen yhteydessä. Siirtoluvan hakija voi myös liittää lupaan vakuutuksen haluamaltaan vakuutusyhtiöltä, jolla on oikeus harjoittaa toimintaa Suomessa. Liikennevakuutuskeskus määrittelee ainoastaan itse myöntämiensä vakuutusten hinnat, eikä toimenpiteellä siten rikota hinnoitteluvapauden periaatetta.

3.3 PERUSTELLUT LAUSUNNOT

1. Perusteltu lausunto 22.12.2004 (2004/2045); *lentoliikennesopimukset*

Komissio väittää Suomen rikkoneen sijoittautumisoikeutta koskevaa EY 43 artiklaa, EY 10 artiklan lojaliteettiperiaatetta ja eräitä johdetun oikeuden säädöksiä Venäjän federaation ja Thaimaan kuningaskunnan kanssa tehtyjen lentoliikennesopimusten yhteydessä. Tehdessään näihin sopimuksiin liittyvät

yhteisymmärrysasiakirjat Suomi on rikkonut yhteisön oikeutta *Open Skies* -asiassa annetussa tuomiossa tarkoitetulla tavalla. Asia liittyy 1.4.2004 annettuun viralliseen huomautukseen.

Suomen vastauksessa (17.2.2005) katsottiin, ettei yhteisymmärrysasiakirjojen allekirjoittaminen merkinnyt sopimusten vahvistamista uudestaan. Kyse ei ollut *Open skies* -asiassa tarkoitetusta kolmannen valtion kanssa sovitusta voimassaoleviin sääntöihin vaikuttavista tai niiden ulottuvuutta muuttavista velvoitteista.

2. Perusteltu lausunto 22.12.2004 (2004/4055); kansainvälisten lentokuljetuspalveluiden hankinta

Komissio katsoo, että Suomi ei ole noudattanut palveluhankintadirektiiviä 92/50/ETY järjestäessään hankintamenettelyä lentokuljetuspalvelujen hankkimiseksi virkamiesten tarpeisiin vuonna 2003. Hankinnassa on rikottu tarjoajien tasapuolisen kohtelun periaatetta ja suosittu Finnairia. Asia liittyy 1.4.2004 annettuun viralliseen huomautukseen.

Suomen vastauksessa (14.2.2005) kerrottiin, että vuoden 2003 hankinnan oikeellisuus on parhaillaan KHO:n käsiteltävänä. Tämän vuoksi Suomi ei ottanut kantaa siihen, onko hankinnassa rikottu palveluhankintadirektiivin määräyksiä. Suomi on pyrkinyt määrätietoisesti kehittämään lentokuljetuspalveluiden hankintatoimintaa tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun turvaamiseksi tulevissa hankinnoissa. Tulevissa hankinnoissa ei mm. käytetä ei-julkistettuja valintaperusteita sekä varmistetaan, että lippujen hintavertailu suoritetaan tarjoajien yhdenvertaisen kohtelun takaavalla tavalla.

Komissio on päättänyt (5.7.2005) lopettaa valvontamenettelyn.

3. Perusteltu lausunto 22.12.2004 (2000/4995); ulkomailla asuvien yksityishenkilöiden verotus

Komissio katsoo, että Suomen lainsäädäntö on EY 39 artiklan ja ammattitoimintansa lopettaneiden työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien oleskeluoikeudesta annetun direktiivin 90/365/ETY vastainen niiltä osin, kuin siinä kohdellaan eri tavoin Suomessa asuvien ja ulkomailla asuvien yksityishenkilöiden Suomesta saamaa ansiotulota. Suomesta saatavaa veronalaista ansiotulota, jonka Suomessa asuva yksityishenkilö on hankkinut, verotetaan progressiivisen asteikon mukaan, mutta ulkomailla asuvien yksityishenkilöiden Suomesta saamasta ansiotulosta on maksettava kiinteä 35 prosentin lähdevero. Asia liittyy 19.4.2001 annettuun viralliseen huomautukseen.

Suomen vastauksessa (14.2.2005) kerrottiin, että Suomi muuttaa ulkomailla asuvien henkilöiden tuloverotusta siten, että se vastaa kehitystä muissa jäsenvaltioissa sekä yhteisön oikeuden nykytilaa. Vastauksessa kerrottiin uuden järjestelmän pääpiirteet sellaisina kuin ne sisällytetään hallituksen esitykseen, joka annetaan eduskunnalle viimeistään toukokuussa 2005. Tarkoituksena on, että uusi lainsäädäntö tulee voimaan 1.1.2006.

4. Perusteltu lausunto 21.3.2005 (2004/2056); Suomen ja eräiden kolmansien maiden välinen investointisuojausopimus

Komission mukaan Suomen ennen EU-jäsenyyttään eräiden kolmansien maiden kanssa solmimat investointisuojausopimukset ovat ristiriidassa yhteisön oikeuden kanssa siltä osin kuin ne koskevat aloja, jotka kuuluvat yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan. Suomen tulisi ryhtyä EY 307 artiklan nojalla kaikkiin aiheellisiin toimiin poistaakseen nämä ristiriidat kyseisistä investointisuojausopimuksista. Asia liittyy 12.5.2004 annettuun viralliseen huomautukseen.

Suomi kiisti vastauksessaan (9.5.2005) komission esittämät väitteet ja ilmoitti, että kyseisten investointisuojausopimusten tarkoituksena on edistää investointeja ja siten toteuttaa mahdollisimman laajasti kolmansiin maihin suuntautuvia pääomanliikkeitä. *Suomi* ilmoitti, että yhtä lukuun ottamatta kaikkiin kyseisiin investointisuojausopimuksiin sisältyy erityislauseke, joka takaa sijoitusten suojelun sopimuspuolen oman lainsäädännön sallimissa rajoissa. Komissio ei ole osoittanut, että tällä hetkellä olisi olemassa sellaisia yhteisön toimenpiteitä, joiden kanssa kyseisten investointisuojausopimusten määräykset olisivat ristiriidassa.

Komissio on (12.10.2005) päättänyt nostaa Suomea vastaan kanteen.

5. Perusteltu lausunto 13.7.2005 (2003/4102); alijäämähyvityksen huomioon ottaminen tuloverotuksessa

Komissio katsoo Suomen jättäneen täyttämättä EY 39 artiklan mukaiset työntekijöiden vapaata liikkuvuutta ja EY 43 artiklan mukaiset sijoittautumisoikeutta koskevat velvollisuutensa myöntämällä alijäämähyvityksen vain verovelvollisen yhteenlasketun ansiotulon osuudelle, joka on veronalaista Suomessa.

Suomi ilmoitti vastauksessaan (2.9.2005) laajentavansa tuloverolain 136 § 3 momentin mukaisen verotuksen kattosäännön soveltamisalan kattamaan myös muut ansiotulot kuin eläketulot. *Suomi* katsoo, että muutoksen jälkeen alijäämähyvityksen myöntämistä koskevat säännöt eivät johda toisesta jäsenvaltiosta ansiotuloa saavien ankarampaan verotukseen.

6. Perusteltu lausunto 13.7.2005 (2004/0810), YVA

Komission mukaan *Suomi* ei ole tehnyt komissiolle ilmoitusta direktiivin 2001/42/EY täytäntöönpanosta Ahvenanmaan maakunnan osalta. Asia liittyy 15.12.2004 annettuun viralliseen huomautukseen.

Suomen vastauksessa (6.9.2005) todettiin direktiivin täytäntöönpanon olevan Ahvenanmaan maakunnan osalta vielä kesken ja annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

Komissio on (13.12.2005) päättänyt nostaa Suomea vastaan kanteen.

7. Perusteltu lausunto 13.7.2005 (2004/0811), ympäristömelu

Komission mukaan *Suomi* ei ole tehnyt komissiolle ilmoitusta direktiivin 2002/49/EY täytäntöönpanosta Ahvenanmaan osalta. Asia liittyy 15.12.2004 annettuun viralliseen huomautukseen.

Suomen vastauksessa (6.9.2005) kerrottiin, että direktiivi on pantu täytäntöön myös Ahvenanmaan maakunnassa.

Komissio on (13.12.2005) päättänyt lopettaa valvontamenettelyn.

8. Perusteltu lausunto 13.7.2005 (2004/0815), vaarallisten aineiden käytön rajoittaminen sähkö ja elektroniikka laitteissa

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt komissiolle ilmoitusta direktiivin 2002/95/EY täytäntöönpanosta Ahvenanmaan osalta. Asia liittyy 15.12.2004 annettuun viralliseen huomautukseen.

Suomen vastauksessa (6.9.2005) kerrottiin, että direktiiviä implementoiva lakiehdotus on tällä hetkellä lausuntokierroksella. Täytäntöönpanoilmoitus arvioitiin voitavan tehdä kesän 2006 alussa.

Komissio on (13.12.2005) päättänyt nostaa Suomea vastaan kanteen

9. Perusteltu lausunto 13.7.2005 (2004/0816), sähkö- ja elektroniikkaromu

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt komissiolle ilmoitusta direktiivin 2002/96/EY täytäntöönpanosta Ahvenanmaan osalta. Asia liittyy 15.12.2004 annettuun viralliseen huomautukseen.

Suomen vastauksessa (6.9.2005) kerrottiin, että direktiiviä implementoiva lakiehdotus on tällä hetkellä lausuntokierroksella. Täytäntöönpanoilmoitus arvioitiin voitavan tehdä kesän 2006 alussa.

Komissio on (13.12.2005) päättänyt nostaa Suomea vastaan kanteen.

10. Perusteltu lausunto 13.7.2005 (2004/0826), sähkö- ja elektroniikkaromu

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt komissiolle ilmoitusta direktiivin 2003/108/EY täytäntöönpanosta Ahvenanmaan osalta. Asia liittyy 15.12.2004 annettuun viralliseen huomautukseen.

Suomen vastauksessa (6.9.2005) kerrottiin, että direktiiviä implementoiva lakiehdotus on lausuntokierroksella ja annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

Komissio on (13.12.2005) päättänyt nostaa Suomea vastaan kanteen.

11. Perusteltu lausunto 13.7.2005 (2004/0819); huviveneet

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt komissiolle ilmoitusta direktiivin 2003/44/EY täytäntöönpanosta. Asia liittyy 15.12.2004 annettuun viralliseen huomautukseen.

Suomen vastauksessa (6.9.2005) kerrottiin direktiivin täytäntöönpanon Manner-Suomen osalta viivästyneen aikaisemmin arvioidusta. Direktiivi on osittain pantu täytäntöön Manner-Suomen osalta lailla eräiden huviveneiden turvallisuudesta ja päästövaatimuksista (621/2005) ja täytäntöönpanosta on ilmoitettu komissiolle. Vastauksessa kerrottiin lisäksi, että direktiivin täytäntöönpanoa tullaan täydentämään valtioneuvoston asetuksella ja annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu. Ahvenanmaan maakunnan osalta todettiin direktiivin täytäntöönpanon olevan vielä kesken ja annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

12. Perusteltu lausunto 13.7.2005 (2005/0096); matkustaja-alukset

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt komissiolle ilmoitusta direktiivin 2003/24/EY täytäntöönpanosta. Asia liittyy 4.2.2005 annettuun viralliseen huomautukseen.

Suomen vastauksessa (6.9.2005) kerrottiin, että direktiivi pannaan täytäntöön eräiden kotimaan matkoilla liikennöivien matkustaja-alusten turvallisuudesta annetun asetuksen (1307/1999) muutoksella ja annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

13. Perusteltu lausunto 13.7.2005 (2005/0098); biopolttoaineet

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt komissiolle ilmoitusta direktiivin 2003/30/EY täytäntöönpanosta. Komissio katsoi, ettei Suomen 21.2.2005 tehty ilmoitus jossa todettiin, ettei direktiivin täytäntöönpano vaadi toimenpiteitä anna komissiolle riittävää mahdollisuutta arvioida onko Suomen lainsäädäntö direktiivin mukainen. Asia liittyy 4.2.2005 annettuun viralliseen huomautukseen.

Suomen vastauksessa (6.9.2005) todettiin, että Manner-Suomen osalta aikaisempaa ilmoitusta on täydennetty ilmoituksilla, joissa on eritelty direktiivin noudattamisen edellyttämät kansalliset säännökset. Ahvenanmaan maakunnan osalta todettiin, että direktiivin aikaisempaa täytäntöönpanoilmoitusta on täydennetty Ahvenanmaan maakuntahallituksen 23.8.2005 hyväksymällä "Miljöhandlingsprogram för Åland 2005-2008". Täytäntöönpanosta on ilmoitettu komissiolle.

Komissio on (13.12.2005) päättänyt lopettaa valvontamenettelyn.

14. Perusteltu lausunto 13.7.2005 (2003/5202); julkiset tietokonehankinnat

Komission mukaan Jyväskylän yliopiston, Tampereen yliopiston ja Hämeen ammattikorkeakoulun julkisissa tietokonehankinnoissa on menetelty tavaranhankintadirektiivin 93/36/ETY vastaisesti, koska hankinnoissa käytetyissä teknisissä eritelmissä on viitattu suoraan tiettyyn tavaramerkkiin.

Suomen vastauksessa (6.9.2005) katsottiin, että hankinnan kohteen kuvauksessa saa käyttää viittausta tavaramerkkiin ainoastaan poikkeustapauksissa, kun viittaustavan käyttö on tavaranhankintadirektiivin 8 artiklan 6 kohdan edellytysten täyttymisen vuoksi tarpeen. Kauppa- ja teollisuusministeriö kiinnittää ohjeistuksellaan hankintayksiköiden huomiota asiaan.

15. Perusteltu lausunto 13.7.2005 (2003/0244); asiassa C-56/04 annetun tuomion täytäntöönpano, tekijänoikeudet

Komission mukaan Suomi on jättänyt täyttämättä EY 228 artiklan mukaiset velvollisuutensa, koska se ei ole toteuttanut asiassa C-56/04, komissio vastaan Suomen tasavalta annetun tuomion täytäntöönpanon edellyttämiä toimenpiteitä. Kyseisessä tuomiossa todettiin, ettei Suomi ole pannut täytäntöön tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa annettua direktiiviä 2001/29/EY.

Suomen vastauksessa (7.10.2005) kerrottiin, että eduskunta on hyväksynyt direktiivin täytäntöönpaneavat lait, ja että lait tullaan saattamaan voimaan niin pian kuin mahdollista.

16. Perusteltu lausunto 13.7.2005 (2003/4986); korvaukset ulkomailla saatujen terveyspalvelujen kustannuksista

Komission mukaan sairausvakuutuslaissa terveyspalvelujen tuottajille asetetut lupa- ja rekisteröintivaatimukset estävät palvelujen vapaata liikkuvuutta EY 49 artiklan vastaisesti. *Komission* mukaan myös laki kansaneläkelaitoksen järjestämästä kuntoutuksesta on tietyiltä osin yhteisön oikeuden vastainen.

Suomen vastauksessa (6.9.2005) todettiin, ettei ristiriitaa EY 49 artiklan kanssa ole. Suomi ei syrji ulkomaisia terveyspalvelujen tuottajia eikä rajoita yksityisen mahdollisuutta hakeutua hoitoon tai kuntoutukseen toiseen jäsenmaahan. Oikeus kuntoutukseen ulkomailla määräytyy samoin ehdoin kuin Suomessa. Vastauksessa todettiin kuitenkin, että Suomi tarkentaa eräitä sairausvakuutuslain säännöksiä lupa- ja rekisterivaatimusten osalta. Hallituksen esitys sairausvakuutuslain muuttamisesta pyritään antamaan eduskunnalle syysistuntokaudella 2005.

17. Perusteltu lausunto 18.7.2005 (2004/0817), sisäpiirikaupat ja markkinoiden manipulointi

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt komissiolle ilmoitusta direktiivin 2003/6/EY täytäntöönpanosta. Asia liittyy 15.12.2004 annettuun viralliseen huomautukseen.

Suomen vastauksessa (9.9.2005) todettiin, että direktiivi on pääosin pantu täytäntöön Manner-Suomen osalta ja että täytäntöönpanevat lait on notifioitu komissiolle. Vastauksessa kerrottiin myös direktiivin täytäntöönpanon vaativan Rahoitustarkastuksen tarkentavia määräyksiä ja ilmoitettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

18. Perusteltu lausunto 18.7.2005 (2004/0830), sisäpiiritiedon ja markkinoinnin määritelmät

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt komissiolle ilmoitusta direktiivin 2003/124/EY täytäntöönpanosta. Asia liittyy 15.12.2004 annettuun viralliseen huomautukseen.

Suomen vastauksessa (9.9.2005) kerrottiin, että direktiivi on pantu täytäntöön ja täytäntöönpanevat lait on ilmoitettu komissiolle. Vastauksessa kerrottiin myös direktiivin täytäntöönpanon vaativan Rahoitustarkastuksen tarkentavia määräyksiä ja ilmoitettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

19. Perusteltu lausunto 18.7.2005 (2004/0831), sijoitussuosituksat ja eturistiriidat

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt komissiolle ilmoitusta direktiivin 2003/125/EY täytäntöönpanosta. Asia liittyy 15.12.2004 annettuun viralliseen huomautukseen.

Suomen vastauksessa (9.9.2005) kerrottiin, että direktiivi on pääosin pantu täytäntöön Manner-Suomen osalta ja täytäntöönpanevat lait on ilmoitettu komissiolle. Vastauksessa kerrottiin myös direktiivin täytäntöönpanon vaativan Rahoitustarkastuksen tarkentavia määräyksiä ja ilmoitettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

20. Perusteltu lausunto 18.7.2005 (2004/0839), markkinakäytännöt

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt komissiolle ilmoitusta direktiivin 2004/72/EY täytäntöönpanosta. Asia liittyy 15.12.2004 annettuun viralliseen huomautukseen.

Suomen vastauksessa (9.9.2005) todettiin, että direktiivi on pääosin pantu täytäntöön Manner-Suomen osalta ja täytäntöönpanevat lait on ilmoitettu komissiolle. Vastauksessa kerrottiin myös direktiivin täytäntöönpanon vaativan Rahoitustarkastuksen tarkentavia määräyksiä ja ilmoitettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

21. Perusteltu lausunto 18.10.2005 (2005/2012); *alusjätedirektiivin täytäntöönpano*

Komission mukaan Suomi ei ole noudattanut aluksella syntyvän jätteen ja lastijäämien vastaanottolaitteista satamissa annettua direktiiviä 2000/59/EY, koska komissio ei ole saanut ilmoitusta satamien jätteen vastaanotto- ja käsittelysuunnitelmien hyväksymisestä.

Suomen vastauksessa (7.12.2005) kerrottiin, että Manner-Suomen kaikille satamille ei ole vielä hyväksytty jätehuoltosuunnitelmia. Puuttuvat suunnitelmat tullaan hyväksymään pääosin vuoden 2005 loppuun mennessä ja että osin hyväksyminen jatkuu vielä vuoden 2006 puolella. Ahvenanmaan maakunnan osalta suunnitelmat on hyväksytty ja toimitettu komissiolle.

4 NOTIFIKAATIOIT

Suomi on toimittanut kertomuskautena Euroopan yhteisöjen komissiolle direktiivin täytäntöönpanoa koskevia ilmoituksia (notifikaatioita) valtakunnan osalta 130 kpl ja Ahvenanmaan osalta 112 kpl.